

Debesuota, sniegas.
Saulė teka 7:09, leidžiasi 4:20

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6106
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Price 15c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Gruodžio-December 13 d., 1973 m.

Kaina 15c

293

V. VOKIETIJOS — ČEKOSLOVAKIJOS RYŠIAI

KONGRESAS SURIŠA EMIGRACIJĄ SU UŽSIENIO PREKYBOS KREDITAIS

WASHINGTONAS. — Kaip jau vakar pranešėme, Atstovų Rūmai svarstė užsienio prekybos įstatymą ir nubalsavo neduoti Sovietų Sąjungai kreditų ir miltų lengvatų, kol sovietų valdžia varžys emigraciją specialiais švietimo mokesčiais ar kitais būdais. Prezidentas Nixonas grasino šitokią įstatymą vetuoti, nes vyriausybė jau 1972 m. spalio mėn. susitarė su Maskva išplėsti prekybą ir pažadėjo prašyti kongresą suteikti Sovietų Sąjungai "favoritines valstybes" statusą.

Vienas daugiausia prieš lengvatą sovietams kovojusių kongreso narių Charles Vanik iš Ohio pasakė, kad surišimas prekybos lengvatų su emigracijos lengvatomis dar kartą primins pasauliui, kad Amerika vis dar tebėra laisvų žmonių viltis visame pasaulyje.

Nepaslaptis, kad visos kalbos apie emigracijos lengvatą liečia daugiausia sovietų žydus. Tuo po kongreso balsavimo Jerry Goodman, žydų "Konferencijos sovietų žydų reikalams", direktorius paskambino telefonu Maskvos žydams ir pranešė jiems balsavimo rezultatus. Maskvos žydai buvę labai pakiliuos nuotakos. Elmer Wintern, Amerikos žydų Komiteto pirmininkas, pareiškė, kad kongreso balsavimas išreiškia aiškiai Amerikos viešąją opinią. Kongresas papildymą, surišantį prekybą lengvatas su emigracija priėmė 319 balsų prieš 80.

Kitas žydams palankus Atstovų Rūmų balsavimas 362 balsais prieš 54 pasakė 2.2 bil. dol. Izraelio karinei paramai. Dabar šis projektas eis į senatą, kur tą pačią dieną lešų komitetas nutarė sumažinti 50% Amerikos karinę paramą Pietų Vietnamui ir Laosui. Nors prezidentas prašė toms šalims paremti 1.8 bil. dol., senato komitetas, pasiūlius Wisconsin sen. Proxmire, nutarė nustatyti 650 mil. dol. ribą.

Parama Izraeliui paliekama prezidentui nutarti ar ji bus kreditu ar grynai aukos pavidalu, nereikalaujant, kad Izraelis pinigų sugrąžintų. Amerika jau nusiuntė Izraeliui po spalio mėn. ginklų už 1 milijoną dol. Tuo bandoma atstatyti karinį balansą. Izraelis prašęs naujų ginklų už 3 bil. dol. Kongreso paskirta suma nedaug atsilieka nuo žydų prašytos.

Kanados mažoji partija - galinga

OTTAWA. — Kanados vyriausybė su premjeru Trudeau laimėjo parlamente pasitikėjimo balsavimą, tačiau tik su trečios — naujųjų demokratų partijos parama. Ši partija, nors atstovų turi daug mažiau už pagrindines liberalų ir konservatorių partijas, laiko savo rankose jėgos balansą.

Valdančioji liberalų partija turi tik vienu atstovu daugiau už opoziciją — konservatorius, tačiau pasitikėjimą balsuojant, nugalėjo opozicija 135-117 balsais. Šitai Trudeau partija Kanadą valdo jau 13 mėn.

Naujųjų demokratų vadas David Lewis šią padėtį išnaudoja savo partijos idėjoms praversti. Neseniai parlamento priimti griežti įstatymai varžė užsienio kapitalo investavimą Kanadoje buvo sugriežtinti demokratams reikalaujant. Panašiai ir su energijos krizės įstatymu, nau-

IŠ VISO PASAULIO

CARACAS. — Neoficialiomis žiniomis, nauju Venecuolos prezidentu išrinktas Carlos Andres Perez, socialdemokratas. Prieš jį prezidentu buvo krikščionių socialistų vadas Rafael Caldera, kuriam konstitucija daugiau kandidatuoti neleido. Perez jau pareiškė, kad jis Venecuolos naftą naudos kaip ginklą valstybės gerovei.

KAIRAS. — Egipte lankėsi Sirijos prezidentas Assadas, aptarti su Egipto prezidentu Sadatu bendrą liniją, kurios teks laikytis taikos konferencijoje, kuri prasidės Ženevoje ateinančią savaitę.

NEW YORKAS. — Vietoj pasitraukusio gub. Rockefellerio tas pareigas nuo antradienio pradės eiti pavaduotojas Malcolm Wilson. Demokratų partija New Yorko valstijoje jau tikisi laimėti gubernatoriaus vietą 1974 metų rinkimuose, nes Wilsonas mažai žinomas žmogus, nespalvinga asmenybė.

LONDONAS. — Sekr. Kissingerio apsilankymas Nato valstybių konferencijoje buvęs naudingas. Jis atskirai posėdžiavo su prancūzų Jobert ir rado su juo daug nuomonės panašumų. Santarvės atmosfera po šios konferencijos gerokai pasitaisiusi.

VATIKANAS. — Valstybėse, kur dėl kuro stokos uždrausti važinėjimai sekmadieniais ir šventadieniais, teks atsakyti katalikų pamaldų vidurmiškiams. Popiežius irgi nelaikys vidurnaktinio mišnių, jei valdžia Kalėdoms nepadarys išimties.

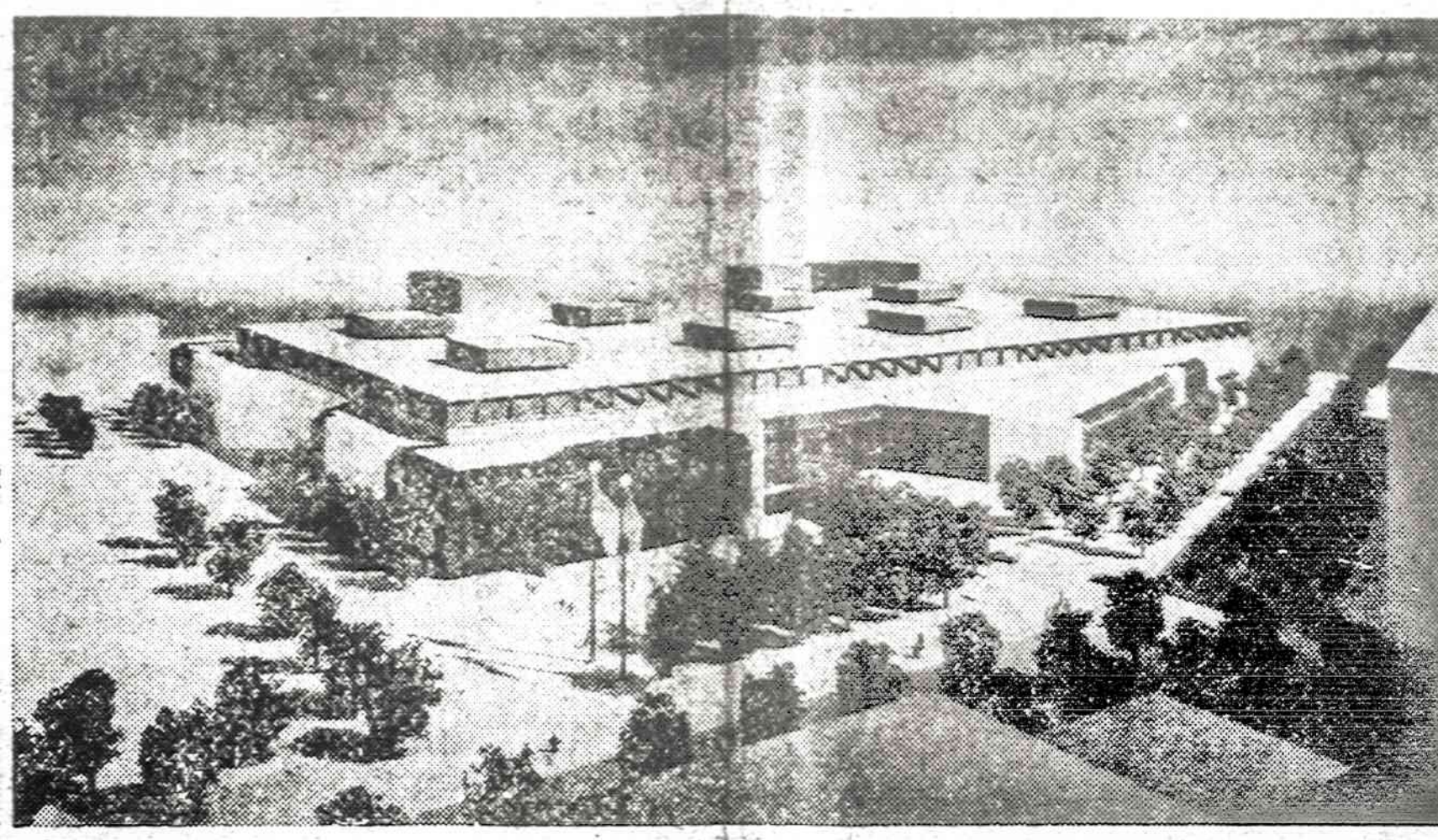
WASHINGTONAS. — Jauniausias JAV senatorius Joseph Biden iš Delaware, 31 m. amžiaus, vieną dieną važinėjo su sunkvežimio šoferiu ir pats sėdėjo, kaip nevienodai šoferiai moka už dyzelinį kurą. Senatorius sunkvežimio sustojimo vietoje išgėrė daug puodelių kavos ir prisiklausė vairuotojų skundų.

NEW YORKAS. — Prancūzijos informacijos ir kultūros centre buvo išdaudyti langai. Vėliau Žydų Gynybos lyga pasigyrė, kad tai jos darbas, nes prancūzai parodė bailumą, kapituodami prieš arabų reikalavimus.

CAMP PENDELTON. — Pirma kartą moteris vadovaus marinių vyrų daliniui. Pulkininkė Mary Mane, 44 metų amžiaus, paskirta štabo ir Patarnavimų Kuopai, kurioje yra 2,150 vyrų ir moterų.

Jeiei demokratai išeis įvairių pasiūlymų į valdžios paruoštą projektą ir reikalavo juos priimti, jei vyriausybė toliau nori džiaugtis jų partijos parama.

Konservatoriai tyčiojasi, kad Trudeau, bijodamas naujų rinkimų, pasidavė nedidelei naujųjų demokratų partijai.

Projektuojamas naujas Washingtono pastatas — Dwight D. Eisenhower Centras turės 300,000 kvadratinį pėdų didumo salę. Pastatas bus atidarytas 1976 metais.

NAFTAI BRANGSTANT, PASAULIS IEŠKO KITŲ ENERGIJOS ŠALTINIŲ

TEHERANAS. — Irano vyriausybė paskelbė, kad ji dalį savo naftos yra pardavusi net po 17.40 dol. už statinę, kas yra daugiau negu keturgubai, palyginus su ankstyvesnėmis kainomis. Šitokios Irano naftos kainos gali taip padidinti infliaciją, kad daug valstybių atsidurtų pavojuje. Oficiali arabų naftos kaina yra 5.18 dol. už statinę. Nigerijoje varžytynėse dėl naftos kainos irgi buvo įvartytos iki 16.80 dol. už statinę.

Irano šachas pasikalbėjime su itale žurnaliste Oriana Fallaci, pasakė, kad naftos kainos kils. Vakarų valstybės pačios tą nelaimę užsitraukusios. Ultracivilizuota pramonės visuomenė pakėlė kviečių kainas net 300%. Mes turime mokėti daug brangiau už cementą ir cukrų. Jūs perkate mūsų nevalytą naftą ir išvalę vėl parduodate mums petrochemikalų pavidalu šimtą kartų didesnėmis kainomis, negu mokėjote mums, kalbėjo šachas. Jus verčiate mus daugiau mokėti už viską ir todėl yra teisinga, kad nuo šio laiko ir jūs turėsite daugiau mokėti — dešimt kartų daugiau, pasakė Irano šachas.

Europos valstybės ieško įtemptai kitų energijos šaltinių. Priklausymas nuo naftos atsirado dėl naftos patogumo transportuoti, jos pigumo ir didelių jos šaltinių, tačiau ateityje bus vis daugiau ieškoma saulės šilumos, potvynių ir atoslūgių bei žemės viduje esančių karštų garų energijos. Italijoje prie Larderello miesto jau 10 metų veikia elektros jėgainė, varoma žemės garu. Melune, pietiniame Paryžiaus ir apie 2,000 namų yra šildomi garu iš žemės.

Per ateinančius 10 metų Europos valstybės bus priklausomos nuo arabų žibalo. Bus grįžtama prie akmens anglies Vokietijoje ir Anglijoje. Norvegijai jau užtenka naftos, rastos Šiaurės jūroje. Ten šaltinius grėžia ir Britanija. Sakoma, kad Šiaurės jūros šaltiniai galės duoti visą trečdalį Europoje sunaudojamos naftos. Prancūzija skubiai stato urano metalo reaktorių, kuris gamins medžiagą atominėms elektros jėgainėms varyti. Vis daugiau kalbama ir apie vėjo jėgos sunaudojimą. Olandijoje jau prieš 100 metų tūkstančiai vėjo malūnų pompavo vandenį, malė grūdus. Vėjo malūnai gali gaminti elektros srovę ir atlikti kitus uždavinius.

Dar turi praeiti nemažai metų ir teks išleisti daug lėšų, kol bus surasti nauji energijos šaltiniai.

Siūlo užgesinti "pilot light"

WASHINGTONAS. — Kongreso narys Lester Wolff rengiasi pasiūlyti įstatymą, kuris uždraustų visoje Amerikoje dujinę krosnyse nuolat deginti centrinę liepsnelę "pilot light". Jis sako, kad tų liepsnelių užgesinimas sutaupyty apie 100 milijonų kubinių pėdų natūralių dujų. Jo apskaičiavimu, tarp 30 ir 50 nušimčių visų dujų sudeginama tose "pilot" liepsnelėse. Dujų bendrovių atstovai pripažįsta, kad virimo krosnyse Amerikoje sunaudoja apie 400 bil. kubinių pėdų dujų. Amerikoje yra apie 41 milijonas virimo krosnių ir visos degina nedidelę liepsnelę nuolat. Europoje dujinės krosnyse tokių liepsnelių neturi ir jos kiekvieną kartą yra uždegamos degtuku.

Energijos reikalų patarėjai patarė vyriausybei sumažinti gazolino gamybą Amerikoje 20%.

John Connally, buvęs demokratas, dabar perėjęs į respublikonų partiją, vis dar laikomas kandidatu į prezidentus. Sakoma, kad prezidentui Nixonui jis geriau patinka už kitus respublikonų kandidatus.

VELIAUSIOS ŽINIOS

Valstybės sekretorius iš Londono vyksta į arabų valstybes, sustodamas pirmoj vietoj — Alžire.

Jungtinių Tautų generalinė asamblėja patvirtino taikos kariuomenės finansavimo būdą. Per šešis mėnesius numatoma išleisti 30 mil. dol., iš kurių Amerika turės sumokėti 29%.

Nežiūrint valdžios ir tims terių unijos raginimų, šlandien sunkvežiminių vairuotojų grupės ruošia streiką visoje Amerikoje.

Statistikos biuras, kuris turi visų amerikiečių adresus, siūlo imonėms ir istaigoms padėti suorganizuoti grupes, kurios važiuotų į darbą vienu automobiliu. Biuras skelbia, kad kasdienį darbą automobiliais važiuoja 31 milijonas amerikiečių — po vieną automobilį. Jei būtų galima važiuoti nors po du, ir tuo atveju būtų sutaupyta daug gazolino.

Britanijoje geležinkelių mašinistai pradėjo "dirbk pamažu" streiką, kas dar daugiau apsunks energijos krizę.

Argentinoje komunistai pagrobė amerikietį naftos refineries direktorių ir pareikalavo 10 mil. už jo paleidimą.

Tailandijos civilių valdžia jau antrą kartą per tris savaites pakėlė automobilių ir luksusinių prekių kainas, šį kartą net 185%.

Italijoje teismas nubaudė keturis žinomus gydytojus už honorarų pasisavinimą. Teismo nuomone, pinigai turėjo eiti ligoninėi, ne daktarams.

Karo laivynas paskelbė, kad lėktuvnešyje "Kitty Hawk" kilę gaisras kainavo 5 jūreivių gyvybės, ir 38 buvo sužeisti.

Oro transporto sąjunga paskelbė, kad ateinančiais metais dėl kysto kuro stokos teks panaikinti apie 950,000 skridimų per metus. Bus paliesti 500 aerodromų, teks angaruose laikyti 275 lėktuvus.

Jordano karalius Hussein pareiškė, kad arabų žibalo sukimsumas gali būti kardus su dviem asmenimis. Sunkumus pergyvenančios Europos valstybės gali atsukti prieš arabus.

TEL AVIVAS. — Arabas, kuris rugpiūčio mėnesį pagrobė Libano lėktuvą ir priverė jį skristi į Izraelį, norėdamas parodyti, kad "ne visi arabai kenčia žydų", buvo Izraelio psichiatrų pripažintas nesveiku ir patalpintas į ligoninę.

BONA IR PRAGA PASIRAŠĖ SUTARTĮ

PRAGA. — Vakarų Vokietija ir Čekoslovakija užbaigė 35 metus užtrukusią nesantaiką ir pasirašė sutartį, užmezgančią diplomatinius ryšius. Šiam tikslui į Pragę atvyko kancleris Willy Brandtas ir užsienio reikalų ministras Walter Scheel, turėjęs dėl šios kelionės anksčiau palikti Briuselio Nato valstybių konferenciją. Kancleris Brandtas pareiškė po sutarties pasirašymo, kad negalima pretenduoti, kad Muencheno sutarties 1938 metais visiškai nebuvo, mes "tačiau norėtume per tą tarpelį pastatyti naują tiltą".

Egipte statys vamzdžių liniją

KAIRAS. — Penkios arabų valstybės įsteigė akcinę bendrovę, kuri statys Egipte, iš Suez iki Aleksandrijos, naftos vamzdžių liniją. Bendrovė turės 400 mil. dol. kapitalą, kurio pusę — 200 mil. dol. duoda Egiptas, o Saudi Arabija, Kuvaitas ir Abu Džabi įmoka po 60 mil. dol. ir Quataras — 20 mil. dol.

Linijos darbai bus pradėti sausio 1 d., juos vykdys amerikiečių bendrovė Bechtel Corp. iš San Francisco. Populiariai šis projektas vadinamas "Sumed" — pilnas bendrovės vardas — "The Gulf of Suez-Mediterranean Pipeline Co."

Linija atims dalį darbo didiesiems tanklaiviams, kurie dabar plaukia su nafta į Europą aplink visą Afrikos žemumą. Ateityje laivai iš Persijos įlankos plauks į Raudonąją jūrą ir iki Suez, iš kur nafta bus pompuojama į Aleksandrijos uostą, kur kiti laivai naftą paims ir gabens toliau į Europos uostus. Izraelis tokią naftos vamzdžių liniją jau turi. Egiptas tikisi uždirbti už transportą apie 150 mil. dol. per metus.

Kodėl apsnūdę astronautai?

CAPE CANAVERAL. — Gydytojai erdvės tyrinėjimų programoje svarsto, kodėl dabartinė Skylab įgula yra tokia apsnūdusi, letargiška. Palyginus su dviem anksčiau erdvėje dirbusiomis įgulomis, ši greičiau pavargta, mažiau atlieka, parodo mažesnę entuziazmą ir padaro daugiau klaidų.

Mokslininkai bando įvertinti įgulos atskirų narių elgesį ir jų atliekamų darbų našta. Gali tekti darbus sumažinti ir leisti įgulai ilgiau pamiegoti. Patys astronautai kaltina per mažą treniravimą ir pasirošimą šiai ilgai kelionei. Gydytojai tvirtina, kad nėra jokių medicinos problemų ir astronautų atsinešimas į darbą yra daugiau jų charakterių bruožas, pasireiškiantis entuziazmo stoka.

Kaip Egiptas ruošė puolimą?

KAIRAS. — Egipto karo viceministeris gen. Maamoun pasakojė laikraščiu Al Ahram apie pasiruošimus pulti Izraelį spalio 6 d. Kareiviams prie Suez kanalo buvo įsakytu neparodyti izraelitams, kad ruošiamas puolimas. Kareiviams buvo liepta maudytis kanale ir karo pradžios dieną. Jie prie kanalo turėjo vaikščioti be šalmų iki pat puolimo pradžios, kad Izraelio žvalgai nieko neįtarytų. Pirmą puolimo dieną kanala

Vokietijos-Čekoslovakijos sutartį pasirašė pats Brandtas ir premjeras Strougal, kuris pasakė, kad Brandto atvykimas į Pragę yra istorinis įvykis. Jis pareiškė viltį, kad abiejų valstybių ryšiai bus plečiami ir gerinami, kaip ir tinka dviem geriems kaimynams.

Kartu su diplomatinių ryšių sutartimi buvo pasirašytas "humaniškių klausimų" dokumentas. Iš Čekoslovakijos buvo išremiti 1945 m. trys milijonai Sudėtų vokiečių, kurie turi Čekoslovakijos vyriausybei daug ieškinių. Čekoslovakija pažadėjo svarstyti prašymus tokių Čekoslovakijos piliečių, kurie norėtų išvažiuoti į Vokietiją. Pažadėjo priimti ir norinčius atvykti į Čekoslovakiją. Abi pusės sutiko padidinti sienos perėjimo punktų skaičių.

Nors iki šiol Vokietija su Čekoslovakija santykių neturėjo, prekyba tarp jų vyko ir Vokietija buvo didžiausias Čekoslovakijos prekybos partneris šioje Geležinės uždangos pusėje.

Klausimai, kurie užleis sutarties pasirašymą. — Vakarų Berlyno teisių klausimai, bus svarstomi ir sprendžiami ateityje. Kancleris Brandtas pareiškė, kad ateinančiais metais jis šiuo reikalu derėsis su Maskva. Vokietija reikalauja teisės savo konsulatuose atstovauti ir Vakarų Berlyne, su kuo Čekoslovakija nesutiko, nes Vakarų Berlyno teisinius klausimus turi spręsti keturi sąjungininkai, laimėję karą.

Sutarties su Čekoslovakija pasirašymas buvo dar vienas svarbus kanclerio Brandto "ostpolitik" žingsnis. Dabar Vokietija pradės derėtis dėl santykių užmezgimo su Bulgarija ir Vengrija.

Leidžia kratyti suimtus asmenis

WASHINGTONAS. — Aukščiausias Teismas praplėtė policijos teises iškrestai asmenis be kratos leidimo. Teismas nusprendė, kad suimti asmenys gali būti iškratyti, ieškant įrodymų kitiems nusikaltimams, neturintiems ryšio su tais, už kuriuos asmuo buvo suimtas. Iki šiol policija galėjo suimto asmens drabužius pačiupinėti, ieškant ginklų.

Teismas patvirtino dviejų asmenų nuteisimą, nors jie apeliavo kaltindami policiją jų kratymu be leidimo. Du vyrai buvo sustabdyti už automobilio eismo taisyklių sužalymą, tačiau policija, juos pakraučius, rado kishenese narkotikų, už ką jiems buvo iškelta byla. Jiedu apeliavo, sakydami, kad krata pažeidė jų konstitucines teises, tačiau Aukščiausias Teismas jų skundą atmetė.

peržengė 80,000 vyrų ir užėmė 15 Izraelio fortų, kurių pirmasis krito po 83 minučių nuo puolimo pradžios.

DR. K. PAUTIENIS

Pabaudos gydytojams už nepagydytą ar klaidas

Senovėje žmonės gydydavo barzdaskučiais, dantistai, rašto žinovai, dvasininkai, burtininkai ir visokie magikai. Vėliau, dar prieš Kristaus gimimą, gydytojo profesija atsiskyrė nuo kitų mokslų, bet už tai tuoj gydytojams buvo statomi labai dideli reikalavimai ligonių gydymui.

Pavyzdin, Hammurabi įstatymai, taip kalba apie gydytojus: jei gydytojas, atidaro akies obuolį ir kataraktos nepasiseka gerat nuoperuoti ir ligonis pame-ta regėjimą, tai gydytojui, ope-ravusiam laisvą ir turtingą žmo-gu. Ranka pagal įstatymą turi būti nupiauta. Jei gydytojui ne-pasiseka vargšo, neturtingo ar vergo operacija, tai gydytojas moka tik mažą pabaudą — vieną sidabrinę minsa.

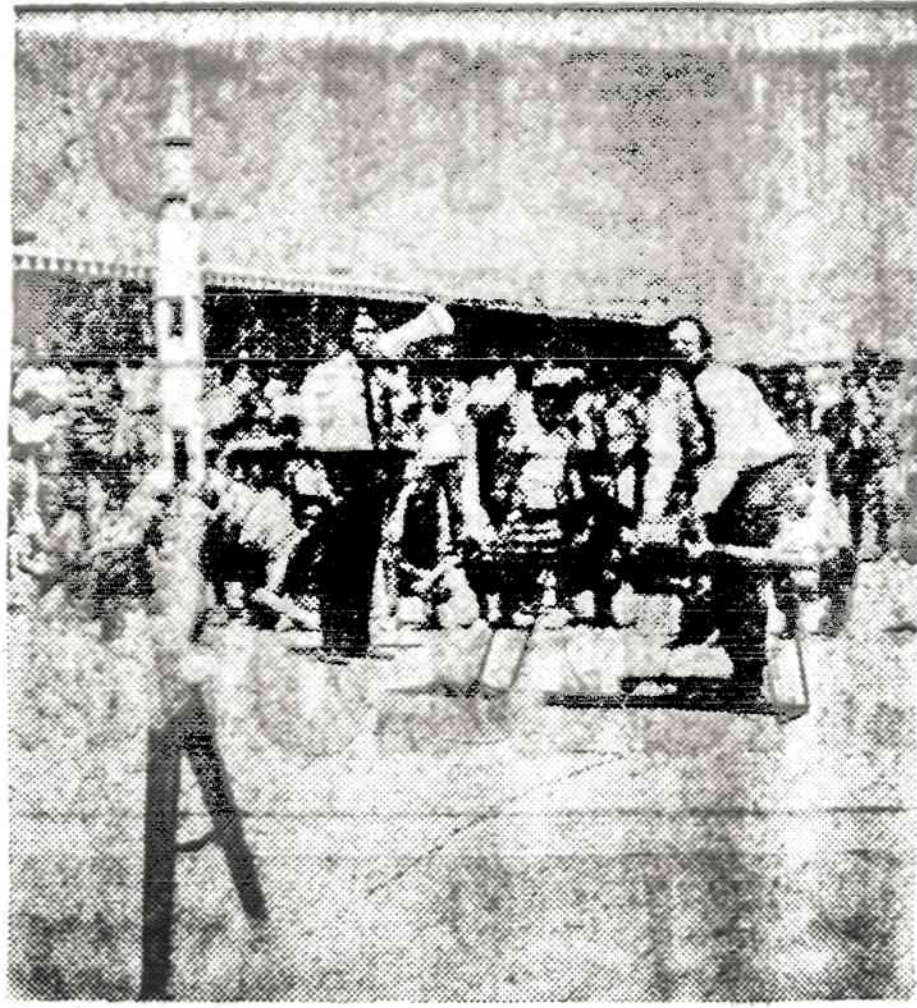
Kinijoje iki 1650 metų buvo įstatymas, kuris sakė, kad gy-dytojas, apsiėmęs gydyti Kini-žos imperatorių, jo nuo ligos ne-pagudo, tai gydytojas baudžiamas mirties bausme.

Kaip matome, gydytojai už nepagydytą atsakydavo mirties bausme, dėl to jie buvo pri-vertti dažnai atsisakyti bandyti gydyti koki turtingą žmogų. Gydytojo praktika dažniausiai apsiribodavo vergais ir netur-tingais ligoniais. Hindu gydy-tojams gydymo priesaika buvo labai griežta: Gydytojas turi li-gonį gydyti, nors jam grėstų ir mirties bausmė; gydytojas turi būti švarus, nekaltas, blaivi-

ninkas, apsiirėgęs paprastai, moterį gali tirti tik vyro aki-vaizdoje. Gydytojas negali imti iš moters jokios dovanos be jo-sios vyro sutikimo.

Gydytojai Amerikoje ir Ka-nadoje baudžiami labai įvairiai dėl nepasisekusių operacijų ar nepavykusių gydymų. Jei gydy-tojas savo kabinete įleido ligo-niui penisilino ar kito vaisto ir ligonis, būdamas vaistams aler-giškas, turi, nors menką kom-plikaciją dėl tų vaistų, tai gy-dytojui kelia teisme bylą. Jei ligonis nusilaužė ranką ar koją ir pasidarius dėl to komplikaci-joms ar užsitęsusiems gydymui, daž-nai advokatai pataria tuojau kel-ti gydytojui bylą. Dėl to, kad ligoniai už labai mažus dalykus kelia gydytojams bylas, drau-dimo kompanijos gydytojams Kalifornijoje pakėlė (specialis-tui chirurgui) iki 5,000 dolerių metinio mokesčio už malpractice (jei ligonis skųstų gydytoją). Dėl tos priežasties specialistai pakėlė už vizitus labai didelį mokesčių ir ligoniai vėl nepaten-kinti.

Viena mergina iškėlė pažįsta-mam bylą už nekaltybės atėmi-mą, bet teisme ekspertų gydy-tojų buvo nustatyta, kad ji jau du kartus buvo gimdžiusi. Gy-dytojams keliamos teisme bylos už per anksti padarytą ope-raciją, keliamos bylos, kad ope-racija padaryta per vėlai. Vie-las vyras, nenorėdamas furėti vaikų, nusioperavo, kad nepa-

Virs 10,000 organizacijų Amerikoje stato iš įvairių medžiagų raketas ir suruošia viešus jų parodymus. Čia matome vienos raketos modelio išrovimą.

stotų žmona. Žmonai po to pa-stojus, tapus nėščiai, jis iškėlė gydytojui bylą, bet teisme eks-pertų buvo nustatyta, kad ope-racija buvo padaryta gerai, tik žmona tapo nėščia nuo kito vyro. Vėliau paaiškėjo, kad ir vyras buvo teisus, nes žmona pastoje ne nuo kito vyro, bet klinikoje buvo apvaisinta nuo spermų da-vėjų, kurių ji gali visai n epa-žinti ir nematyti. Panašiai kaip ir kraujo davėjai, davė kraujo pantę ir nežino, kas tuo krauju pasinaudos.

Žmogaus širdis gali sustoti nuo daugelio priežasčių, bet jei gydytojas prikišo rankas prie li-gonio, jam keliami bylos. Laikė operacijos ligoniui sustojus širdis, gydytojams nors ir pavyko priversti vėl širdį plakti, bet li-gonis išėjęs iš ligoninės iškelia bylą dėl nerviško, Kaliforni-jos teismas svarstė bylą ir gy-dytojas priteisė mokėti 1.5 mi-lijono dolerių. Ligonis, su su-stojusia širdim yra daugiau mi-res, negu gyvas, nes nevisada gydytojams pavyksta sustojusią širdį priversti vėl pulsuoti.

Juo daugiau bereikalingų by-lų keliami gydytojams, tuo gy-

dymas yra brangesnis, nes drau-dimo kompanijos kas metai gy-dytojams vis kelia didesnius mo-kesčius už praktikos apsaugą nuo skundų.

Vašingtone yra sudaryta Me-dical Malpractice komisija, ku-ri stengsis išieisti taisykles, ka-da ligonis gali ar negali už ma-žus dalykus traukti gydytoją į teismą. Nelaimingų sužeidimų atveju valstybės jau susitvarkė, Industrial Commission reguliuoja ir turi griežtas taisykles, kiek reikia mokėti už vieną ar kitą sužeidimą. Nustatyta, kiek ligo-nis gali gauti už piršto nupiovi-mą, rankos ar kojos. Mano ligo-nė už rankos nupiovimą, gavo tik 8 tūkstančius dolerių, tai labai menkutė kompensacija.

Gydytojų bylos nėra suregu-liuotos, nes vienu teismas už tą pat. afsistikimą priteisia tik 10,000 dol., o kitur kitoje val-s-tijoje jau priteisia 1,100,000 dol.

Pagal ruošiamas malpractice taisykles, bus žiūrima, ar yra pagrindo kelti gydytojui ar li-goninei bylą. Jei komisija neras reikalo kelti teisme bylos, tai žmonės negalės bylinėtis su gy-dytojais už menkus dalykėlius.

lauti — laidotuvių direktoriui. Prieš tai, kol Gulbinskas su-žinojo apie apdraudą, laidotu-vių direktorius jau tą apdrau-dą turėjo.

Kai rašiau rašinį apie Gul-binską užmiršau, tai netu-rijau po ranka laikraščio iš-karpu, liečiančių kun. Sugin-to renkamą aukas Vasario 16-tos gimnazijai.

Paskutiniu laiku radau "ka-lėdojamą liečiančias iškarpas. Yra kelių laikraščio tokių pat iškarpos, bet įdėsiu iš dien-raščio Draugo, kuriuo Gul-binskas gal labiau patikės. Ji šitaip skamba:

"Nepaprastas pranešimas. Dėl susidėjusių nepalankių ap-rankybių tenka man nutraukti šaltos darbas, nes jau trečias mėnuo užsienio Gimnazijų Rė-mėjai be pažiūrų skirtumo at-sisako rašytiškai beremti. Ne-atsako visai į mano pakartoti-nus kvietimus, o todėl aš jau uždėjau, atsiėmęs iš Pakel-Banko, paskutines \$200 san-taupas. Už birželio mėn. Vas. 16 Gimnazijai — \$15.00, už lie-pos mėn. \$700.00, už rugpiučio mėn. \$700.00 Saleziečiams už rugs. \$117.00 Punsko gimnazi-jai už liepos mėn. \$11.00 Puns-ko gimn. už rugp. mėn. \$20.00 Iš viso \$1,563.00

Pasilikau, anot priežodžio, plikas kaip tilvikas. Jau iš vi-so surinkta užsienio gimnazi-joms nuo 1952. IX. 1 d. iki šių metų IX. 1 d. per 22 metu, \$213,095.00."

(Draugas, 1971 metų rugpiučio 13 d.) Šis pranešimas kun. B. Sug-into pasirašytas ir atspausdin-tas 1971 m. rugp. 13 dienos Drauge, o mokytojas Gulbins-kas paskelbė Naujienose, kad 1972 metų kovo pabaigoje, reiš-kė trims savaitėms prieš mir-tį, kunigas dar teberinko au-kas irėjo pas Gulbinską pini-gų skaičiuoti.

Aišku kaip dieną, kad kuni-gas nustojo aukas rinkęs trims mėnesiams prieš "nepaprasto pranešimo" paskelbimą. 1972 m. kovo pabaigoje, kaip Gul-binskas paskelbė, kad kunigas surinktus pinigus pas jį skai-čiavo, tai jau buvo 8-ni mėne-siai kai kunigas neberinko au-ku. Gulbinskas nebežinojo, ką rašo, bet jis turėjo aklėlė-šiškos drąsos mane šmeižti, žė-minti ir niekinti ne tik savo draugų tarpe, bet ir plačioje Amerikos visuomenėje

Bet aš nemanau, kad jis ma-ne apšmeižė. Jis apšmeižė tik-tai pats save. Gulbinskas, su-sitaręs su kitais savo bendra-darbiais, taip sutvarkė visus reikalus, kad laidotuvių metu net nerado reikalo šiltu žodžiu susirinkusiems priminti apie mane ir mano vestą darbą kun. Sugintui prižiūrėti, apšvarinti, maitinti ir globoti. Aš gerą dariau nelaukdamas padėkos, dėl to aš nieko ir nesakiau, bet kai tos pačios šūtvės "mokyto-jas" mane be pagrindo apšmei-žė, tai nutariau netylėti.

Galui paliudyti apie kunigą, kad jis ne šmeižė savo amonis-kų pinigų sukio gimnazijom, bet tikstancius. Jis buvo toks pat garbės troškėjas, kaip ir Gulbinskas. Jis turėjo didžiau-sią troškimą kua greičiau ir di-desnę sumą paskelbtų laikraš-tyje.

Ateis diena, kada bus viskas smulkiai paskelbta, kaip pote-riams ateina amen.

P. Kazlauskienė
Kunigo Suginto globėja
Pabaiga

"NAUJIENOS" KIEKVIENO
LIETUVIO
DRAUGAS IR BŪTULIS

1974
Plymouth-Chrysler-Imperial

Duster 2-Door Hardtop
\$2511.00 — 6 CILINDERIŲ, PIGI LICENCIJA
Lietuviai pigiausiai perka pas
BALZEKAS MOTORS
4030 So. Archer Tel. VI 7-1515

Nuo 1914 metų

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4048 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4478

5 1/4 %
Passbook Savings. All accounts compounded daily — paid quarterly.

7 1/2 %
4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000).

ATLEISK GULBINSKUI, VIESPATIE, JIS JAU NEŽINO, KĄ SNEKA

Jau minėtame straipsnyje Gulbinskas parašė, kad jis rū-pinasi tinkamu kun. B. Sugin-to palaidojimu. Jeigu kunigas būtų buvęs palaidotas šešta-dienį, bal. 22 dieną, tai Gul-binskas būtų galėjęs pasigirti gražiu palaidojimu. Bet Gul-binskas, jam vienam žinomais sumetimais, viską darė, kad kunigas Sugintas būtų laido-jamas pirmadienį, kad laido-tuvėse negalėtų dalyvauti žmo-nės, kurie negalėjo pasitrauk-ti iš darbo. Šeštadieniais dau-gelis nedirba, į laidotuves būtų galėję atvykti.

Gulbinskas rašo, kad jis kreipėsi per radiją į kunigo ger-bėjus, prašydamas, kad sudarytų komitetą kun. Sugin-tui palaidoti. Gulbinskui jau liko tiek atminties, kiek visštos kojoje mėsos. Gulbinskas per tą laiką užmiršo, kad per ra-diją jis kalbėjo ne apie komite-to sudarymą, bet paskelbė, kad kunigas bus pašarvotas balan-džio 21 dieną, penktadienį, 3 val. po pietų. Bet Gulbinsko paskelbtą dieną ir valandą ve-lionis nebuvo pašarvotas. Ne-tiksliai savo skelbimu Gulbins-kas tikrai žmones suklaidino.

Savo rašinyje Gulbinskas rašo, kad aš, buvusi kunigo šeimininkė, neleidama nieko į kunigo kambarį, sunkinau laidojimo padėtį. Man atrodo, kad aš, neleidama į komitetą ir nedalyvaudama svarbesniuose laidotuvių sprendimuose, vis dėlto savo pareigą atlikau. Aš paruošiau kunigui visus rūbus, reikalingus mirusiam apren-gti. Visą turėjamą paruošus ir sudėjus bal. 20 d., 10 val. ryto. Laukiau, kad kas atvažiuotų į pasiimti. Bet, deja, grabo-riais sūnus atvažiavo ne 20,

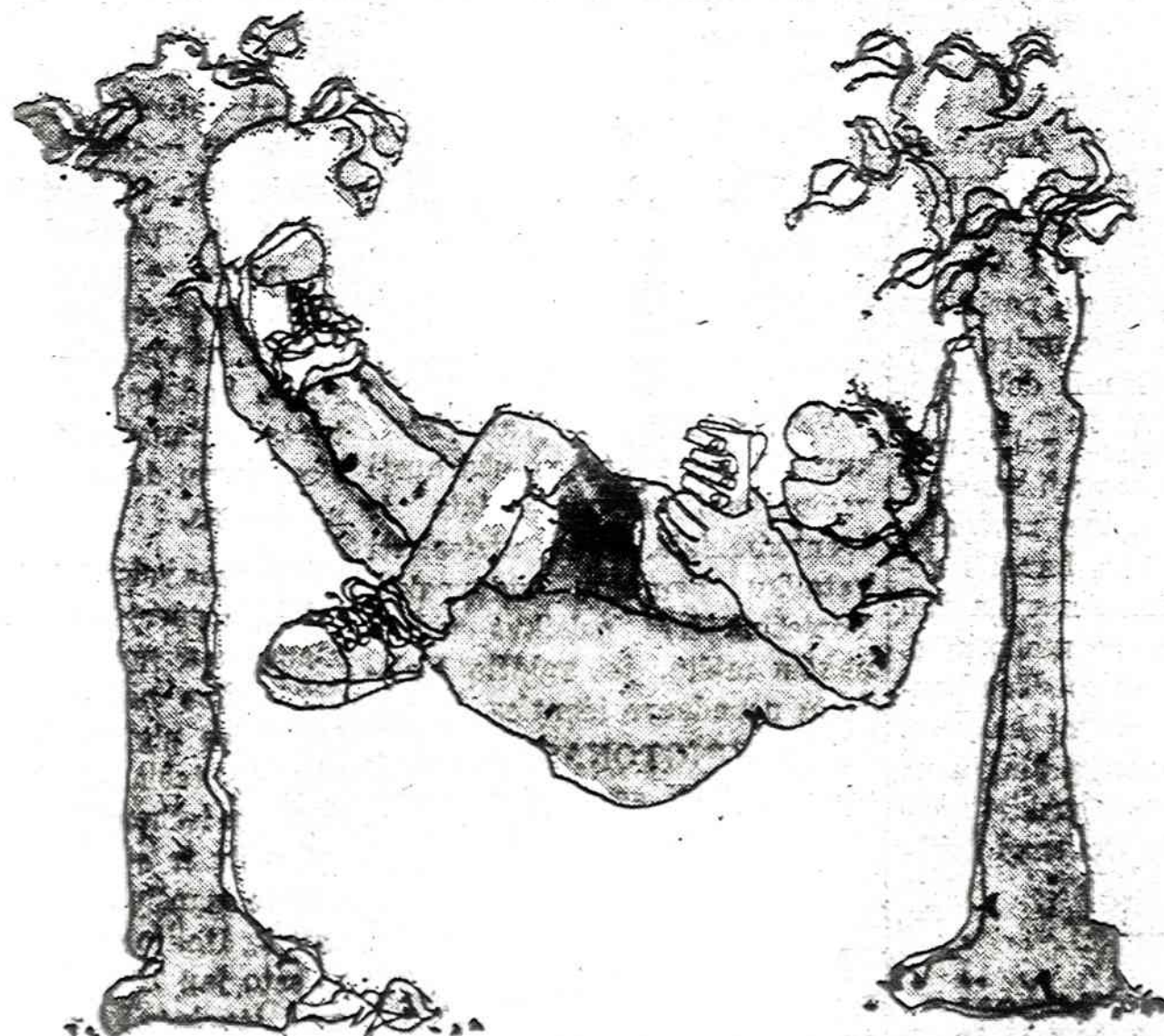
kaip buvo sakęs, bet tikrai balandžio 22 dieną, šeštadienį, 10 val. ryto. Šeštadienį pirmą val. po pietų, kai aš nuėjau kunigo nupaveikluoti ir pa-klausiau graborius, kodėl jis kunigo nepašarvojo, kaip bu-vo per radiją paskelbta, tai jis man atsakė, kad iki šešta-dienio vidurdienio jis negavęs leidimo kunigui laidoti. "Jei-gu būčiau pašarvojęs be leidi-mo, tai galėję atėiti kitas gra-borius ir paimti iš manęs ku-nigą", — pasakė graborius.

Jasaitis padarė klaidą, kad nusiplovė rankas ir leido vil-kui žasis ganyti, bet dar blo-giau jis padarė, kai leido kun-igo priešui laidotuves tvar-kyti. Jis būtų gerai padaręs, jeigu būtų laidojimą pavedęs šaulių organizacijai, bet ne Gulbinskui, kuris jau tada nežinojo, ką darė ir ką snekėjo. Bažnyčioje parapijos klebonas iškilmingai atlatkė mišias ir gražiai palaidojo mirusį kunigą, bet kol klebonui atėjo eilė, tai velionis visai bereikalingai, Gulbinsko dėka, veik dvi paras buvo lavoninėje.

Jeigu šaulių organizacija bū-tų tvarkiusi kunigo laidotuves, tai kunigas būtų palaidotas šeštadienį. Ir būtų buvę daug dau-giau žmonių.

Šauliai būtų įdėję į laikraštį miurties pranešimą. Būtų at-pasidinę su kunigo nuotrau-ka maldelė, kunigą graborius bažnyčioje žmonėms dafina per mišias. Gulbinskas neži-nojo, kaip sutvarkyti a. a. kun. Suginto laidotuves. Gulbins-kas rašė, kad laidotuvių pa-baigoje p. K. Kleiva pranešęs jam apie kun. B. Suginto ap-draudą LRK Susivienijime ir kad jis galės 1000 dol. išreika-

No Sweat Savings.

Sometimes the hardest work of all is trying to save a few extra dollars. Those everyday necessities just seem to eat up your paycheck until there's nothing left to tuck away for the future. But there is an easy way to build a nest egg. The Payroll Savings Plan. Just sign up where you work, and any amount you specify will be set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds. It's so simple, you almost forget your money's there working for you.

And, pretty soon, you'll be surprised at how your savings have grown. The Payroll Savings Plan. Takes some of the perspiration out of planning ahead.

Take stock in America.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

II MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS

(Komentaras)

(Tęsinys)

J. Girnius nagrinėjo bendrinę filosofinę literatūrą, ar tikriau pasakius, lietuviškos tarybinės pseudofilosofinės propagandos apžvalgą. Vienur kitur įterpdamas savo pastabas. Pabrėžė, kad retkarčiais prasimuša į paviršių vienas kitas pajėgus protai galvoja. O jie jau nebegalvoja Vydūno, Šalčiaus ar Maceinos filosofinės kategorijomis. Jie atidengė Lietuvos praeityje renesanso, humanizmo ir reformacijos epochą, kuri po šiai dienai filosofui Girniui lieka mįslinga mįslė. Jie taip pat atidengė Apšvietos amžiaus idėjų įtaką į besiformuojantį lietuvių tautos tautinį atgimimą, tuomi pralenkdami savo užjūrio kolegas.

Jaunas daktaras K. Skrupskelis nagrinėjo savo paskaitoje — Ką Lietuvos filosofai randa Lenino raštuose? Pasirodo, ne daugiau ką ir kitų tarybinių tautų filosofai. Taip, kad nieko naujo.

Pora žodžių tenka pašvesti paskutiniams dviems paskaitininkams, kurie net iš toliausio toli nepriartėjo prie Lietuvos. A. Mickūnas pasinėrė į nihilizmo fenomenologinę kritiką. Kalbėjo tokiu aukštu stiliumi, norėda-

mas, matyt, nustebinti klausytojus savo profesoriška erudicija, pavartojo tokią sakinių ir terminologijos akrobatiką, kad vargu ar kas ką galėjo suprasti. V. Vičinas pasileido į abstraktų buitės ir žodžio narpliojimą, kurio paskaita, perskaityta monotonišku balsu, tepaliko neaiškias įspūdžio.

Teologų paskaitos

Teologų paskaitose, kurioms vadovavo Dr. K. Trimakas, Lietuvos vardas ir bendrai lietuvių tautos religinė padėtis, buvo praktiškai, net iš akademiškai aukštesni nepaliekta. Tai turėjo nustebinti ne vieną klausytoją. Kaip tik pastarais metais Lietuvoje einama prie visiško religinio gyvenimo sunaikinimo. Ypač sunkioje kovoje atsidūrė Lietuvos Katalikų Bažnyčia ir jos sudarytas pasipriešinimo pagrindis.

Lietuvos erdvėje vyksta Vatikano Rytų politikos išbandymas. Tai, rodos, būtų mokslininkams dėkingiausias temos, ypač turintiems teologinį pasirušimą. Iki šiolie turime spaudoje paskelbtus faktus, kurie mokslininkams suteikia puikią medžiagą įžvalgai ir vykstantį religinės kovos procesą. Savo keliu supratimas vykstančios kovos atidentų stiprias ir silpnas vie-

tas ir duotų galimybę padaryti praktiškas išvadas. Kaip patobulinti kovos priemones, kokios taktikos ar strategijos laikytis. Pakartojau, šiuo degančiu klausimu teologai nepasakė ne vieno žodžio. Pasitenkinta grynai akademinėmis temomis.

Dr. K. Trimakas, savo paskaitoje Psichologinis žvilgsnis į tikėjimą, pavartojo keistą nagrinėjimui metodą. Jis surinko iš daugelio šaltinių įvairiausių citatų, viena kitai prieštaraujan-

čių, ir tokiu "dialektiniu" metodu norėjo priartėti prie tiesos. Deja, taip ir nepaaiškėjo, ar religija yra proto ar jausmų išraiška. Nepaaiškėjo, ar tikėjimas žmogui yra įgimtas, kaip sakysim instinktai ir intucija, ar įgyjamas savo pastangomis. Iš mokslininko reikalaujama mokėti atskleisti tiesą, o ne patiekti spekuliacijas.

Prof. V. Cukuras savo paskaitoje pripažino, kad visa krikščionija, įskaitant katalikų Bažnyčią, pergyvena sunkią krizę. Todėl ieškoma desperatiškai naujų teologinių sprendimų. Mėginama surasti bendrą kalbą tarp visų krikščioniškų konfesijų. Mezgami dialogai su nekrikščioniškomis religijomis, su sekuliariniu humanizmu, ir net su marksistinio ateizmo teologais. Tačiau profesorius abejoja "ar iš viso teologija galės prasmingai ką pasakyti ateities žmogui?"

Kun. P. Dilys skaitė paskaitą apie protestantų teologą Karolio Bartho pasisakymą prieš sudievinimą žmogų ir būdievinimą Dievą. Žmogaus sudievinimas privedė prie antžmogio iškilimo mūsų amžiuje, o lievo sužmoginimas prie moralinio autoriteto praradimo. Bažnys į krikščionybę žiūrėjo, kaip į Kristaus nurodytą žmogui laują gyvenimo kelią. Tuo tarpu krikščionybė virto religija, pversdama pačią krikščionybę į parodiją.

Apgailėtina, kad paskaitininkas šią svarbią temą palietė prabėgomis, tuoją pareikšdamas, kad Bartho teologija jau yra pasenusi. Jei krikščionijos mokslas gali pasakytinoderniam žmogui, tai turi atsakyti į klausimą su mokslininku prideramu autoritetu: ar krikščionybė yra gyvenimo filosofija, ar, išreikšta įvairiose formose, religinis kultas? Nuo šio ausimo atsakymo priklausys, ar teologai ras kelią į ateities žmogų, ir ar krikščionybė pergyvis krizę.

Dr. kun. F. Juzevičius, pargarsėjęs nuo siauro savo kontroversijomis, išvengė jų ir šiuo sykiu. Jį dar kartą savo paskaitoje įrodė kad jam nepagaunamas molinis metodas svarstant temą Krikščioniškoji kultūra vilties inervilties dialektikoje. Jo teigimu Vakarai iki reformacijos gėno krikščionišką viltimi, kuos neteko Jonui Kalvinui paskeus savo mokslą. Kalvinizmas pėmdė kapitalizmą, o kapitalizmas savo keliu pagimdė materializmą, kuris paskandino Vakų pasaulį neviltyje. Materializmas, anot filosofijos ir teologijos daktaro, tai žmogaus godus žemiškiems turtais, kai b tarpu privalo siekti dangiškų.

Materializmas vasia pagimdė antžmogio filofą Nietzsche ir mokslinio socializmo teoretiką Markšą. Jų pasėtos idėjos sukėlė fašizmo, nazizmo ir komunizmo galingą sąjūdį, kurie sunaikino krikščionybės atneštą žmogui viltį. "Ten kur įsiviešpatavo kapitalizmas, ten miršta krikščionybė" — tais žo-

Bites žmogžudės puola Urugvajų

MONTEVIDEO, Urugvajus. — "Iš Austrijos ateina mirtis!" Toks parašas viename rimtame Urugvajaus laikraštyje padėtas po žymiai padidintu bites pavelsku, paaiškinant kad tai yra Dunojaus krašto bite, į kurią Pietų Amerikoje dedamos didelės viltys. Priežastis yra ta, kad

džiais užbaigė daktaras savo nevilties dialektiką.

Keista, kad nei Stalinas, nei Hitleris, nei Musolinis, jau nekalbant apie mūsų kišeninio formato diktatorius, nebuvo nei kalvinistai, nei įsiviešpatavo kalvinistų kraštuose. Atvirkščiai, kalvinistų kraštuose tvirčiausiai įsigalėjo Vakarų demokratija, ir tų tautų dėka buvo nušluotas fašizmas ir nacizmas. Pagal dr. Juzevičiaus samprotavimus, jei amerikietis yra pasiekęs aukščiausio gyvenimo standarto pasaulyje, savo krašte turi geriausius universitetus, bibliotekas ir ligonines, — tai visa įrodytu jo dvasinį skurdą. Tuo tarpu, sakysim, Lotynų Amerikoje, kur dar iki šiolie priskaitoma iki 50% beraščių, ir tiek pat nušimčių gimsta vaikų be legalaus tėvo, kur darbo masės skęsta skurde, tai ten, pagal daktaro dialektiką, turėtų gyventi laimingi žmonės, nes tetrokštą tik dangiškų gėrybių.

Deja, mokslinė tiesa skamba sekančiai — ten kur viešpatuoja dvasinis skurdas, ten viešpatuoja ir materialinis. Nugalėti skurdą tegali tas, kas sugeba pakinkyti gamtos jėgas žmogaus tarnybai, o tai neįmanoma nepasiekus mokslo ir filosofijos viršūnių. Kapitalizmą daktaras supranta komunistinės ideologijos kategorijomis, todėl nenuostabu, kad priėjo prie "dialektiškų" išvadų. Nenustebkime, kad netrukus pradės skelbti dar madingą katalikiškame pasaulyje t. y. revoliucinę teologiją, apie kurią tik prabėgomis savo paskaitoje užsiminė: Pagal šį "naujausį mokslą", Kristus buvo tikro, nesuklastoto Markso, Lenino ir kitų, komunizmo steigėjas.

(Bus daugiau)

Urugvajų gaudina kita bičių rūšis, kuri šiuo metu siaučia Brazilijoje. Brazilijoje įsiveisusi bičių rūšis yra didelės "homofobės", tai yra labai nekėnėja žmonii. Jos yra afrikonės. Dar 1956 metais vienas stambus Brazilijos bitininkas, norėdamas pagerinti savo bičių veislę, išsirašė iš Afrikos pikty, bet daugiau medaus gaminančių bičių siuntą ir norėjo jas sukryžiuoti su naminėmis, taikiomis kadais iš Italijos atgabentomis ir Brazilijoje aklimatizuotomis bitelėmis.

Deja, Afrikos piktuornos pabėgo, pasidarė laukinėmis ir virto labai rimta problema ne tik Brazilijai, bet ir visai Pietų Amerikai. Afrikonės puola kitas bites, gena šalin nuo gėlių žiedų ir puola kitų bičių kolonijas, nužudo jų karalienes, kurių vietoje aviluose apgyvendina savas afrikoniskas karalienes, ir tuo būdu paspartintai platina savo veislę ir didina pavojų naminiams gyvuliams ir žmonėms, kuriuos puola ištaisais spiečiai.

Didesnio skaičiaus bičių sugel-tieji miršta. Jos jau pradeda iš Brazilijos emigruoti į kaimynines valstybes ypač Urugvajun ir šiaurės kryptimi. Eilėje kitokių priemonių, Urugvajaus valdžia išsirašė iš Austrijos šimtą apvaisintų austriškų bičių karalienių ir tikisi jomis pakeisti Afrikos teoristes, kurios yra žymiai kitokios spalvos ir išvaizdos, tad pradėjus naikinamąjį karą prieš afrikonas, lengva bus atskirti ir apsaugoti "gerąsias nuo blogųjų".

give... so more will live

HEART FUND

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikagietės įspūdiškai okupuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, paimiti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai iliustruota. 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasikinės poemos "Metai" poeto Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsintus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 pusl. knyga.

Kaina \$1.50

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomą Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitio paruoštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti netolimą Lietuvos praeitį. Lietuvių gyvenusių ir Smetonos valdymo laikotarpiu pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitio knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užteiti "Naujienas", tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, pridėdam 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knygą pasūsimė.

Philomena Says

CHICAGO SAVINGS IS NOW PAYING

5.39% 5.92% 6.003%

Annual Yield on 5 1/4% Passbook Accounts Daily Interest

Annual Yield on 5 3/4% 90-Day Notice Accounts \$100 Minimum

Annual Yield on 6% 90-Day Savings Certificate \$1,000 Minimum

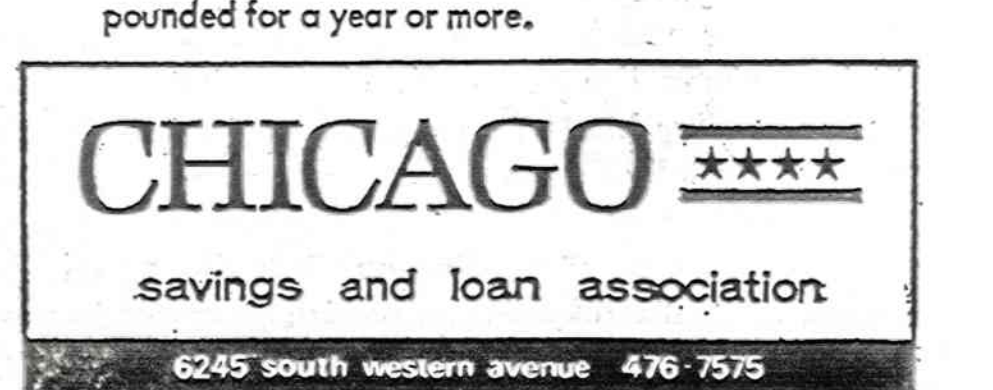
Annual Yield on 6 1/4% One Year Savings Certificate \$1,000 Minimum

Annual Yield on 6 3/4% 30-Month Savings Certificate \$5,000 Minimum

Annual Yield on 7% Four Year Savings Certificate \$1,000 Minimum

Annual Yield on 7.627%

For 49 years, savers at near-\$100 million Chicago Savings have become accustomed to the highest rates permitted by law. It is possible to offer the above yield where earnings remain undisturbed and are compounded for a year or more.

Passbook Savings Earn From Day of Deposit to Day of Withdrawal

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%

PER ANNUM \$5,000.00 OR MORE 4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE 30 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE 1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc. 1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year, other countries \$25.00 per year.	trims mėnesiams ..... \$6.50 vienam mėnesiui \$2.50
15 cents per copy.	Kanadoje: metams ..... \$24.00 pusei metų ..... \$13.00 vienam mėnesiui \$3.00
Dienraščio kainos: Chicagoje ir priemiestuose: metams ..... \$24.00 pusei metų ..... \$13.00 trims mėnesiams ..... \$7.50 vienam mėnesiui \$3.00	Užsieniuose: Metams ..... \$25.00 pusei metų ..... \$14.00 vienam mėnesiui \$3.50
Kitose JAV vietose: metams ..... \$22.00 pusei metų \$12.00	Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Siundo komunistus prieš lietuvius

Antanas Sniečkus, Lietuvos komunistų partijos pirmasis sekretorius, šiais metais išspaudė iš pavergtos Lietuvos gyventojų daugiau javų, bulvių, riebalų, pašarų, šieno ir žolės miltų, pataria komunistams būti kovingsiems ir ateinančiais metais dar daugiau išspausti. Lenktyniavimas, rungtyniavimas ir spartuoliškumas šiais ateinančiais metais galima rusams dar daugiau pagaminti, jeigu bus panaudoti šiais metais varovų vartoti metodai. minti, jeigu bus panaudoti šiais varovų vartoti metodai.

Sniečkus nori, kad kiekvienam kolchozo vergui būtų įkalta į galvą reikalas visą laiką skubėti ir lenktyniauti. Jis nori, kad ateinančiais metais būtų išvystytas rungtyniavimas tarp visų pramonės ir žemės ūkio šakų darbuotojų, tarp rajonų ir kolektyvų. Atrodo, kad šiais metais iš lenktyniavimo su Gudija nieko neišėjo. Gudai pralenkė lietuvius komunistus. Gudijos komunistai gavo didesnių ir vertingesnių pažymėjimų, negu lietuviai. Gudai komunistai turi daugiau partitietis, todėl iš vargšų gudų sovietų valstybei jie daugiau išspaudė, negu lietuviai komunistai. Sniečkus, pamatęs gamybos padidėjimą šiais metais, iš anksto planuoja ją didinti ir ateinančiais metais.

Sniečkus neplanuoja padidinti vergų davinį, bet jis panuoja paskatinti varovus. Jis galėtų duoti kolchozų vergams daugiau pinigų, daugiau duonos ir mėsos. Apie tokius dalykus jis nekalba, bet jis planuoja dar geriau suorganizuoti partinius varovus, kad ateinančiais metais jie galėtų dar stipriau spausiti kiekvieną Lietuvos darbininką. Be išsiuntintų instrukcijų paklusniams partijos pareigūnams, Sniečkus skelbia šitokius reikalavimus:

"Partinės organizacijos turi visokeriopa kelti politinį budrumą, vykdyti puolamąją propagandą, demaskuoti bet kokius buržuazines propagandas gudravimus". (Tiesa, 1973 m. gruodžio 8 d., 2 psl.).

Kaip ta "buržuazinė propaganda" gali pasiekti visiškai izoliuotame kolchoze dirbančius žmones, — Sniečkus neparas. Jis tiksliai konstatuoja faktą, kad ta propaganda vis dėlto lietuvius pasiekia. Nežiūrint dvigubos geležinės uždangos, centralinio Vilniaus pašto cenzūros visiems laiškam ir laikraščiams, kliudymas, klausyti užsienio radijo pranešimus ir kretimas kiekvieno "tarybinėn" Lietuvon nuvažiavusio turistinio nieko nepadeda. Ta jos propaganda vis dėlto lietuvius pasiekia. Labiausiai komunistus erzina Naujienose skelbiamos žinios apie jų "so-

PAGARBA MIRUSIEMS (7) PAMINKLAI MIRUSIEMS PAGERBTI

P. STRAVINSKAS

Mirusieji pagerbiami ne tik architektūriniais ar skulptūriniais paminklais, bet ir kitais būdais. Tiesioginiai paminklai — tai meniniai paminklai — tai meniniai paminklai — tai meniniai paminklai.

Tie paminklai — tai meniniai paminklai — tai meniniai paminklai.

cializmo statybą", "komunizmo kūrybą" ir kasdieninio gyvenimo praktiką. Jeigu jie galėtų, tai pirmon eilėn Naujienas sužlugdytų.

Sniečkus pataręs komunistams būti budriems, primena, kad jie turi geriau organizuotis ir didinti visų partinių organizacijų kovingumą. Ilgame savo staipsnyje jis primena Michailą Suslovą, gruodžio pradžioje buvusį Vilniuje ir Kaune ir priminusių lietuviams komunistams, kad jie yra tikrai rusiško kovos būrio nariai. Savo ilgą straipsnį Sniečkus baigia šitokiu paragrafu:

"Kalboje, pasakytoje įteikiant respublikai tautų draugystės ordina, TSKP (Rusijos) Centro Komiteto sekretorius M. Suslovas pabrėžė, kad "vienas iš kovinių TSKP būrių yra Lietuvos komunistų partija, tvirtai besilaikanti lenininių pozicijų, ištikima didžiajam komunizmo sukūrimo reikalui. Tarybų Lietuvos laimėjimai ir pasisekimai — didelis Lietuvos komunistų partijos ir jos centro komiteto, visų partinių respublikos organizacijų nuopelnas". Ši didelį įvertinimą Tarybų Lietuvos komunistai pateisina savo tolesniu pasiaukojamu darbu". (Ten pat.).

Michailas Suslovas Antanui Sniečkui yra pats didžiausias autoritetas. Sniečkus su Suslovu labai glaudžiai dirbo pirmąsias dviems antrosios sovietų okupacijos metais. Raudonoji armija dar nebuvo okupavusi visos Lietuvos, bet Suslovas jau veikė rusų užimtose srityse. Savo žinioje jis turėjo gerai ginkluotus sovietų policijos batalijonus, kurie žmones be jokios atodairios areštavo, saudė, sovietų Rusijos gilumon trėmė ir kitokiais būdais naikino. Kada paaiškėjo, kad ginkluoti lietuviai priešinosi Lietuvon besiveržiantiems rusams, Suslovas savo žinioje turėjo specialų sovietų karo jėgų dalinį stribus, kuris galėjo žmones šaudyti be jokio teismo ir net tardymo.

1944-tais, 45-tais ir 1946-tais metais lietuvius žudė raudonoji armija, ją sekusieji čekistai ir kiekvienas komunistas. Be jų ginkluotųjų jėgų neužteko lietuviškam kaimui numalšinti. Suslovas išsikvietė Lietuvą stribus, kurie kiekvieną įtariamą vyrą ar moterį žudė be jokio pasigailėjimo. Šiais dviem metais Antanas Sniečkus glaudžiai bendradarbiavo su Suslovu. Jiedu abu gyveno sovietų tankų stropiai saugojamame Suslovo štabe.

Rusų kariuomenės generolas Muravjovas, įsakęs pakarti kelis tardomus ir teisiamus sukilėlius, gavo Muravjovo koriko vardą. Caro paskirtą gubernatorių koriku vadina ne tik lietuviai, bet tikiausiai ir jam prikabinai ir padoresnieji rusai. Bet Michailas Suslovas sušaudė, išžudė ir Sibiran ištrėmė kelis kartus daugiau lietuvių, negu Muravjovas korikas. Lietuviai nepadaręs klaidos, jeigu Michailą Suslovą vadins lietuvių tautos žudiku. Lietuvoje buvo keli rusų valdžios pareigūnai, turį ypatingus įgaliojimus, bet nei vienas neišžudė tiek daug lietuvių, kiek jų išžudė žudikas Michailas Suslovas.

Sniečkiaus vadovaujami lietuviai komunistai buvo Suslovo vadovaujamo kovos būrio nariai. Sniečkus ruošia juos naujai kovai prieš sparčiau nepajėgiančius dirbti lietuvius.

ja. Todėl jie ir statomi tik turtingųjų žmonių mirusiųjų liksnių keimams narių, jo artimųjų. Neturtingesni žmoneliai tenkinasi pastatę savo mirusiam artiniam tik medinį kryžių prie jo kapo, o kiti, žiūrėk ir to nepadar. Ne tiek dėl neįstengimo, kiek iš demesio ir tai nekrepimo.

Nežinau, kaip kitur, bet mano tėviškės parapijoje (Prienuose) mirusiųjų pagerbimo kultas arba tradicijos kapinėse būdavo tik iki palaidojimo. Kryžių ir kiek tų paminklų, tiesa, buvo kapinėse, bet ne tiek jau daug, o buvo kapų ir visai be jokių religinių simbolių, be kryžių, be paminklų mirusiųjų. Mirusieji būdavo betgi prisimenami, bet tik užprašant už jų sielas bažnyčioje metines ar kasmetines gedulingas pamaldas, šv. Mišias. Ir vėlinių dieną nebūdavo ant kapų degamos žvakelės — jokių mirusiųjų prisiminimo apeigų. Tuo tarpu kai Kaune ar kituose didesniuose Lietuvos miestuose kone visi kapai kapinėse būdavo atžymimi kryžiais ar monumentaliais mirusiųjų pagerbimo paminklais.

PAMINKLAI MIRUSIEMS ŽYMIESIEMS PAGERBTI

Pas mus, kaip ir kituose kraštuose, buvo susiklojusios gražios tradicijos pastatyti visuomenės lėšomis ant mirusiųjų žymiųjų asmenų, dvasiškų ar pasauliečių, ypač ant tautos ir valstybės žymiųjų veikėjų kapų tuos monumentalius paminklus.

Tai, iš tikrųjų, būta gražaus papročio, kuris įsigalėjęs, kaip matome, ir Amerikoje, išsivijoje. Gi štai, nepersenai visuomenės sudėtomis lėšomis buvo pastatytas Chicagoje, Tautinėse kapinėse prie Naujienų rektoriatu Dr. Pijaus Grigaičio kapo labai gražus, tikrai pamiškas paminklas, o dabar, va, renkamoms visuomenės lėšoms ir prel. Mykolo Krupavičiaus kapui, bet ir tai, kad po jų mirties jų broliai, likusieji parodė jiems savo jautrią širdį ir kartu jų pelnytą didelę pagarbą.

Kas yra labai gražu, sakyčiau, stebėti iš šalies? Ogi tas, kad mūsų tautos žymiųjų, nežiūrint jų skirtingų pažiūrų, pagerbti jų paminklų pastatymui aukoja visi lietuviai.

Aukoms tam tikslui telkti sudaromi specialūs komitetai, irgi iš įvairių pasaulėvalgiųjų ir politinių įsitikinimų žmonių, ir su prašymais aukoti kreipiamasi į visus lietuvius, net į mirusiojo pasaulėvalgiųjų ar politinius antipodus. Ir beveik niekas neatsisako tam gražiam

Prisimenant Vaclovą Sidzikauską

Laikraščiuose teko pastebėti žymius liūdą žinią, kad 1973 metų gruodžio 1 dieną New Yorko ligoninėje mirė Vaclovas Sidzikauskas, kuris visą savo gyvenimą labai rūpinosi Lietuvos valstybės interesais. Aš čia tik patieksiu tuos atsiminimus, kurie tiečia tą laikotarpį, kada jis buvo Lietuvoje pradžios mokyklos mokytojas, būtent — 1912 — 1913 ir 1914 metais.

Tais laikais man teko su juo susipažinti ir gražiai susidraugauti. Jis baigė tada Veiverių mokytojų seminariją ir gavo mokytojo vietą netoli Marijampolės. Man taip pat parūpinti tapti mokytoju, nes tais laikais mokytojo tarnyba buvo gerai apmokama.

Pagal tų laikų tvarką galima buvo mokytojo vardą gauti iš laikinai Marijampolės vyrų gimnazijoje tam fikrus egzaminus. Aš gerai išlaikiau tuos egzaminus ir tuojau gavau mokytojo vietą Navasodų kaime, netoli Marijampolės, maždaug už aštuonių kilometrų. Vaclovas Sidzikauskas gavo mokytojo vietą šiek tiek arčiau Marijampolės.

Dažnai tekdavo pasikabinti muose aptarti mokyklinius reikalus, ypač lietuvių kalbos pamokų dėstymą. Tokiais atvejais Vaclovas Sidzikauskas pabrėždavo, kad dar nėra paruošta atitinkamų tam reikalui vadovėlių ir todėl labai sunku išaiškinti mokiniams įvairius lietuvių kalbos gramatikos dalykus. Tais laikais pradžios mokyklose reikėdavo viską dėstyti rusiškai ir tik per savaitę buvo leidžiama turėti vieną pamoką lietuviškai tvarkomą. Jei tada būtų buvę išleisti kokie nors mokiniam tinkami lietuviški vadovėliai, tad viškas būtų buvę sklandžiai atliekama; taip dažnai pasakydavo Vaclovas Sidzikauskas.

Tais laikais pradžios mokyklų mokytojams buvo mokama 45 rublių alga per mėnesį. Tada per mėnesį geram maistui būdavo išleidžiama 15 rublių. Už butą ir kurą nieko nereikėdavo mokėti, tad tų pinigų pragyvenimui užtekdavo.

Kai prasidėjo Pirmasis Pasaulinis karas (1914), tad daug kas buvo pasirušė, kur nors bėgti. Vaclovas Sidzikauskas galvojo, kad geriausia būtų bėgti į Ukrainą. Bet aš patariau pasitraukti į Maskvą, kur tada jau mokėsi universitete mano brolis ir kiti man pažįstami jaunuoliai. Mano patarimą Vaclovas Sidzikauskas priėmė ir abu vykome į Maskvą. O būnant Maskvoje V. Sidzikauskui buvo lengva toliau kelti nors studijuoti, ir jam viskas gerai sekėsi. Po kiek laiko mūsų mokyklų inspektorius (nuskraustęs į Paltavą) pranešė, kad mudviem bus siuntinėjama kas mėnesis ta pati mokytoja alga; tokia žinia mudu

(Nukelta į 5-tą psl.)

VOITECHAS ZAMAROVSKIS HETITAI

52

Šitai ypač išryškėjo 1923 metais, kai jaunas vokiečių asiriologas Karlas Frankas ėmė tirti hetitų hieroglifus visai nauju požiūriu. Didysis karas buvo pasibaigęs, ir Frankas, turėjęs progos susipažinti su kariškų kodų ir slaptų pranešimų dešifravimo metodais, nutarė savo žinias panaudoti kokiame nors naudingesniame tikslui. Jis sudarė ženklų sistemą, tyrė jų pasikartojimo dažnumą, klasifikavo juos pagal svarbą, skaičiavo variantus ir t. t., be to, savo duomenis lygino su kitais orientalistiniais šaltiniais. Šitai jam pavyko išsifruoti keletą geografinių vardų. Jensenas, kuris į hieroglifus žiūrėjo kaip į nuosavą darbą, užsipulė Franką pikėčiau, nei pono eigušis brakonieris, ir pavaišino tokiomis epitetais, kuriuos šiaip jau senosios orientalistikos žurnaluose tėra spausdinę nebent Hamurabio 46 praeikimų vertėjai. "Čia belieka parausti iš gėdos ir numesti linksną", — taip baigė jis savo straipsnį kuriuo tarėsi objektyviai išnagrinėjęs Franko darbą.

Tačiau Frankas, priešingai negu jo kolegos, nepasidavė. Jis griebsi paskutinio mažųjų ginklo prieš didžiuosius — pajukos. Pareiškęs deramą pagarbą vokiečių asiriologų korifejui, kuris išsifruotus mies-

tų vardus tarė esant valdovų titulais, Frankas rimtu veidu jį paklausė: "Ar ir tos dažnai pasitaikančios asilų bei jaucijų galvos nebūs buvusios ideografiniai karalių simboliai?"

Nėra prasmės gilintis į tuos ir panašius ginčus: kad ir kokie nemalonūs būdami, jie įrodo, jog nėra nė vienos mokslo šakos, kurioje senybė nesipriešintų naujybei, jog savo vietą pasaulyje naujybė turi išsikovoti. Ir dar jie įrodo, kad net senovės Oriento filologai, "sausiausio ir negyvenimiškiausio mokslo" atstovai, ne visuomet tėra saltakraujai mokslininkai.

Beje, dešifravimo metodas, kuriuo rėmėsi Jensenas, — ir šitai visų keisčiausia, — iš esmės buvo teisingas. Jis vadovavosi savo paties atrastu principu, kurį vėliau labai sėkmingai panaudojo Foreris: nesistengti iš pat pradžių rasti fonetinę ženklų reikšmę, bet ieškoti teksto prasmės, remiantis aplinkiniais kriterijais, t. y. lyg ir atspėti teksto prasmę, ir tik po to tyrinėti pavienius ženklus. Bet kas iš teisingo metodo, jei pradine prielaida klaidinga? Jensenas hieroglifų hetitų kalbą laikė... senąja armėnų kalba!

Be to šifruojant senovinį raštą, koks nors "bet" visuomet pasitaiko vis dėlto jis išaiškino vieną svarbų faktą. Prisiminkime, kad hieroglifiniuose egiptiečių tekstuose karalių vardai visuomet būdavo parašyti tam tikruose ovaliniuose rėmeluose — kartuose. Kazkas panašaus buvo ir hetitų

hieroglifuose. Jensenas atkreipė dėmesį į savotišką ornamentą, kuris gaubė įvairius hieroglifus. Jis panešėjo į baldakimą, kurio stogelis yra "sparnuota saulė", labai panaši į asirų — babiloniečių karalių emblemą, o tą stogelį remia du stulpai, vainikuoti voliotomis, — visai kaip jonėnų kolonos! Vėliau iš tiesų paaiškėjo, kad baldakimas, kuriam prigijo "edikulos" vardas, turi tą pačią reikšmę hetitų hieroglifuose, kaip kartūsas — egiptiečių. Ir damar orientalistas hetitų hieroglifų tekste taip pat lengvai pažįsta iš edikulos karaliaus vardą, kaip vaikas lėlių teatre iš karūnos pažįsta karalių!

Taip hetitų hieroglifų dešifravimas visą ketvirtą amžių žingsnis po žingsnio stūmėsi į priekį. Kiekvienai metai atnešdavo bent vieną naują knygą, bet ne visada — bent vieną naują išsifruotą ženklą. Paminėsim tik du svarbiausius veikalus, išėjusius anksčiau už Forerio "Aštuonias Bogackajos archyvo kalbas": anglas R. Tompsonas 1913 metais išleido "Naują hetitų hieroglifų išsifravimą", kuriame, teisybę sakant, išsifruavo taip pat tik vieną (ne visada vartotą) asmenvardžių dešifravimą, o jo tautiečiai A. E. Kouliui 1917 metais pavyko išsifruoti ženklą (ir nustatyti, kad jis nesutampa su ženklu, kuris atitinka mūsų jungtuką "ir" ir jungiamas prie žodžio, kaip lotynų — que (ženklas, išsifruotas dar Seisso, yra determinatyvas dievui žymėti). Kaip ilgai turėjo trukti tokiu tempu vyks-

tantis dešifravimas, jeigu hetitologai neįstengė net priėti vieningos nuomonės, ar hieroglifinių ženklų yra 40, ar 400? Ir, pavyzdžiui, ar yra keturi savarankiški ženklai, ar tik keturi to paties ženklo variantai?

Hieroglifinę hetitų kalbą pavieniai mokslininkai iki tol šifruavo savarankiškai, tikriau sakant, izoliuotai. Tačiau jų nesėkmės rodė, kad ir senovės kalbų filologijoje parsių, vien savimi pasikliaujančių pionierių laikai baigėsi. Kad kaip ir kitose mokslo srityse, taip ir čia privalo susijungti aštirausieji protai, nes pergalę bendromis pastangomis gali iškovoti tik kolektyvas, kur individas neištirpa visuomėje, o visuma įveikia kiekvieno individo trūkumus, kad galėtų drauge žengti į priekį.

Hetitologijos laimė, toks kolektyvas susikūrė. Jo nariais tapo įvairių tautų ir įvairių specialybių mokslininkai, kuriuos jungė pasiryžimas įveikti hetitų rašto paslaptį, net jeigu už jos būtų negyva dykuma, kaip kad už ledinųjų Antarktikos pakarnės barjerų. Į šio tarptautinio kolektyvo priešakinę liniją stjo penkių šalių — ir niekas nežiūrėjo, ar tos šalys didelės ar mažos — mokslininkai: Šveicarijos, Italijos, Jungtinių Valstijų, Vokietijos ir čekoslovakijos.

STATISTIKA IR DINAMITAS PADEDA HETITOLOGIJAI

Siame smogiamejame penkte pirmasis buvo šveicarų profesorius Emilis Foreris (gimęs 1894 metais Strasburge), su kuriuo

jau esame pažįstami. Jo vardas pirmą kartą nuskambėjo per pasaulį 1919 metais, kai jis įrodė, jog hetitai nekaltėjo hetitiskai. (Savo mokslinę karjerą Foreris pradėjo Ciuricho universitete, paskui profesoriaus Berlyne, o Vakarų orientalistikos centru iš Vokietijos persikėlus į Jungtines Valstijas, perėjo į Baltimorės universitetą, vėliau į Čikagą dabar dirba San Salvadorė.) Iš pradžių jis tyrinėjo hetitų dantiraštį, o trečiajame mūsų amžiaus dešimtmetyje atsidedo hetitų hieroglifams.

Jo metodas yra visų tuo metu žinomų dešifravimo metodų kūrybinis derinys. Teisus yra tie, kurie sako, jog vieną Foreris yra paėmęs iš Jenseno, antrą iš Grotfendo, o trečią — iš Grozno. Bet Foreris, kritiškai panaudojęs ir sujungęs visų tų metodų elementus, sukūrė kokybiškai naują metodą, kurio tinkamas taikymas pastūmėjo į priekį visą hetitologiją.

(Bus daugiau)

Skaitkite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBE

TELEF. PR 8-3229
DR. ANNA BALIŪNAS
 AKUŠERIJOS, GYDYTOJOS
 IR GINEKOLOGINĖS LIGŲ
 2856 W. 63rd Street
 Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
 IR
DR. FANG C. LU
 AKUŠERIJOS IR MOTERŲ LIGŲ
 GINEKOLOGINĖS CHIRURGIJA
 6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
 Medical Building) Tel. LU 5-6446
 Antras ofisas —
 807 WEST 83rd PLACE
 JUVENICE, ILL. Tel. 599-0500
 Priėmimo ligonius pagal susitarimą.
 Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
 INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
 CHIRURGIJA
 Telefonas: 695-0533
 Fox Valley Medical Center
 660 SUMMIT ST.
 ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
 PHYSICIAN AND SURGEON
 2624 WEST 71st STREET
 Ofisas: HEMLOCK 4-5849
 Rezid.: 388-2233
 OFISO VALANDOS:
 Pirmadieniais ir ketvirtadi, 1-7 val.
 antradi, penktadieni, nuo 1-5, treči,
 ir šeštadi, tikta susitarus.

DR. W. EISIN - EISINAS
 AKUŠERIJOS IR MOTERŲ LIGŲ
 GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
 6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
 Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
 liepia, skambinti MI 3-0001.

**DR. NINA KRAUCEL-
 KRAUČELIŪNAITĖ**
 AKUŠERIJOS IR MOTERŲ LIGŲ
 6132 So. KEDZIE AVE.
 Telefonas: WA 5-2670.
 Neatsiliepus — skambinti
 471-0225.
 Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
 Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 VIDAUS LIGŲ SPEC.
 2454 WEST 71st STREET
 VALANDOS: Pirmadieniais, antradi-
 eniais, ketvirtadieniais ir penkta-
 dieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
 Šeštadieniais nuo 9 iki 11 val.
 ryto tik susitarus.
 Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
 OPTOMERISTAS
 KALBA LIETUVISKAI
 2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
 Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
 "contact lenses".
 Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči.

DR. LEONAS SEIBUTIS
 INKSTŲ, PUSLIES IR
 PROSTATOS CHIRURGIJA
 2656 WEST 63rd STREET
 Val.: antradi, nuo 1-4 po pietu,
 ketvirtadi, nuo 5-7 val. vak.
 Ofiso telefonas: 776-2880
 Namų tel. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ
 Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
 Tel.: PR 8-1223
 OFISO VAL.: pirm., antradi, trečiadi,
 ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadi-
 eniais 2-4 val. po pietu ir kitu laiku
 pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
 CHIRURGAS
 2454 WEST 71st STREET
 Ofiso telefonas: HEMLOCK 4-2123
 Rezid. telefonas: Gibson 8-6199
 Priėmimo ligonius pagal susitarimą. Dėl
 valandų skambinti telefonas HE 4-2123.
 Jei neatliepia, tai telefonas GI 8-6199.

P. ŠLEKIS, O. P.
 ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
 Aparatai - Protezai, Med. Ban-
 dazai. Speciali pagalba kojomis
 (Arch Supports) ir t. t.
 Val.: 6-4 ir 6-8, Šeštadieniais 8-1.
 2857 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
 Telefonas: Prospect 6-5084

ST. TRINKA
**SAUGUMO POLICIJOS VALDININKO
 SMULKEVIČIAUS NUZUDYMAS**

Laikraščiuose dažnai yra ra-
 šoma, kad Amerikoje eidami tar-
 nybos pareigas nuo nusikaltėlių
 rankų žūna daug policijos tar-
 nauotojų. Lietuvoje policijos tar-
 nauotojų nužudymų retai nepasi-
 taikydavo. Man tarnaujant Šiau-
 lių Kriminalinėje policijoje bu-
 vo nužudytas Saugumo policijos
 valdininkas Juozas Smulkevi-
 čius. Todėl noriu papasakoti kokio-
 mis aplinkybėmis šis nužudy-
 mas įvyko.

Šiaulių mieste gyveno Joku-
 baitis ir Kairys, kurie už vagys-
 tes jau buvo teismo bausti. At-
 likę baumes, jie išėję iš kalėjimo
 jokio darbo nedirbo ir nuo-
 latinės gyvenamos vietos netu-
 rėjo. Pagal surinktas žinias, jie
 išėję iš kalėjimo padarė dar ke-
 lėtą vagysčių, už ką buvo poli-
 cijos paieškomi.

Tuo laiku Šiaulių miesto poli-
 cijoje buvo toks patvarkymas,
 kad per metus 2-3 kartus, tarp
 12 ir 4 valandos ryto, policijos
 tarnautojai buvo pasiunčiami pa-
 truliuoti gatvėse ir tikrinti pra-
 einančius asmenis, ar jie turi
 pasus ir ar jie yra užsiregistra-
 vę policijoje. Tai buvo daroma
 todėl, kad per tokius patikrinimus
 ir policijos rankas patekdavo
 visokių nusikaltėlių, kurie
 nuolatinės gyvenamos vietos ne-
 turėjo ir buvo policijos paieško-
 mi.

Kiek prisimenu, rodos, tai bu-
 vo 1929-1930 m. tokio patikrinimo
 metu, Šiaulių miesto poli-
 cijos nuovados policininkas Ma-
 tulius, eidamas Basanavičiaus gat-
 vę, kuri eina iš Šiaulių miesto
 Gubernijos alaus bravoro link,
 pamatė priešais ateinančius du
 vyrus, iš kurių vienas rankoje
 nešėsi galonio didumo butelį su
 vandeniu. Jiems priartėjus, Ma-
 tulius sušuko: "Stok, čia policija".
 Išgirdę tai, vienas iš jų, kuris
 rankoje nešėsi butelį su vande-

niu tą butelį metų policininkui
 Matuliu į krūtinę. Butelis, at-
 sitrenkęs į krūtinę, nukritęs ant
 žemės sudužo. Tiedu vyrai pra-
 dėjo bėgti tolyn nuo Matulio. Po-
 licininkas Matulis paleido du šū-
 vius į orą, reikalaujamas sustoti.
 Kadangi jie nesustojo, tai pa-
 leido kelis šūvis jų kryptimi, ir
 vienas šūvis pateikė vienam iš
 bėgančių į koją. Tas pakritęs
 ant žemės sustojo, o antrasis pa-
 bėgo. Paaiškėjo, kad sužeistas
 asmuo yra Jokubaitis, kuris už
 padarytas vagystes buvo poli-
 cijos paieškomas, o pabėgęs as-
 muo buvo Kairys, kuris irgi bu-
 vo paieškomas. Be to, buvo su-
 žinota, kad Kairys draugavo su
 Jokubaitiu seserimi, kuri gyve-
 no Šiaulių priemiestyje pa-
 namam "Kalnelis". Sužeistasis
 Jokubaitis buvo nugabentas į
 Šiaulių kalėjimą, kur jam buvo
 suteikta mediciniška pagalba, o
 vėliau už vagystes buvo teismo
 nubautas kalėjimo bausme.

Praslinkus apie 2 savaites lai-
 ko, Šiaulių Saugumo policijos
 v-kas Matulis (ne giminė poli-
 cininkui Matuliu), drauge su
 Saugumo policijos valdininku
 Smulkevičiumi, apie 11 valandą va-
 karo, buvo nuėję į užmiestį, pa-
 samatyti su vienu agentu, kuris
 jiems teikdavo žinias apie ko-
 munistinių veikimą. Beidami
 siauruoju geležinkelio, kuris ei-
 na nuo Šiaulių miesto Guberni-
 jos dvaro ir Biržių miesto link,
 pamatė priešais ateinantį vieną
 jiems nepažįstamą asmenį, kurį
 Smulkevičius apšvietė elektros
 lempute sušuko: "Stok, čia poli-
 cija". Tačiau tas asmuo ne-
 sustojo ir paleidęs du šūvis, ku-
 rių vienas pateikė Smulkevičiui
 į dešinį petį, pabėgo. Kas jis
 toks buvo nei Matulis, nei Smul-
 kevičius nepažino.

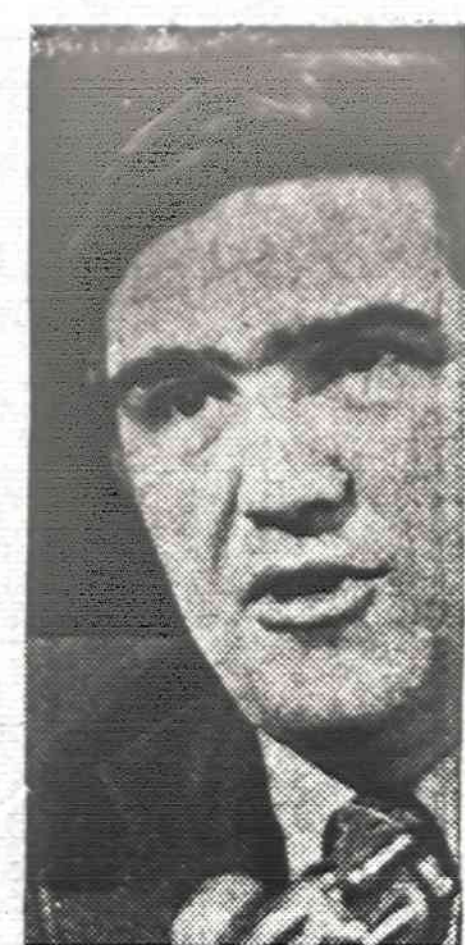
Sekantį rytą, man atėjus į tar-
 nybą, Saugumo viršininkas Ma-
 tulius mane pakvietė į savo ka-
 binetą ir man papasakojęs apie
 įvykusį praėjusią naktį valdinin-
 ko Smulkevičiaus sužeidimą, ma-
 nęs paklausė ar aš nežinau kas
 galėjo tai padaryti. Aš įtarčiau,
 kad tai galėjo padaryti tik Kai-
 rys, kuris už padarytas vagys-
 tes buvo policijos paieškomas,
 nes jo apsirengimo žymės pilnai
 atitiko žymėms to asmens, kuris
 sužeidęs Smulkevičių pabėgo.

Praslinkus vienai savatei val-
 dininkas Smulkevičius nakties
 metu apie 12 valandą, eidamas
 Dvaro gatvę pamatė priešais
 ateinantį vieną įtartina asmenį
 ir pareikalavo sustoti, bet jis ne-
 sustojo ir paleidęs kelis šūvis
 iš pistoleto pabėgo. Smulkevi-
 čius irgi paleido jo kryptimi ke-
 lius šūvis iš pistoleto, bet nak-
 ties tamsumoje vienas kitam kas
 nepateikė. Buvo spėjama, kad tai
 galėjo būti irgi Kairys, kuris
 buvo policijos paieškomas, nes
 kito tokio asmens, kuris su gin-
 klų būtu pasipriešinęs policijai,
 tuo laiku Šiaulių mieste nebuvo.

Po šio įvykio buvo daromos
 pastangos Kairį surasti, nes jis
 pasidarė pavojingas ir galėjo ko-
 kį policijos tarnautoją nužudyti.
 Tuo tikslu aš kelis kartus, drau-
 ge su vienu policininku, dienos,
 ir vakaro metu, buvau nuėjęs į
 Kairio meilužės Jokubaitytės
 butą, tikslu surasti Kairį, bet
 jo neradau. Tačiau paprašiau vie-
 ną iš kaimynų, kad jeigu jis pa-
 matys Kairį ateinantį, kad apie
 tai praneštų policijai.

Praslinkus dar kuriam laikui,
 kai aš buvau tarnybos reikalais
 išvykęs į Tytuvėnus, Smulkevi-
 čius gavo žinių, kad paieškomas
 už vagystes Kairys yra atėjęs
 pas savo meilužę Jokubaitytę,
 gyvenančią Šiaulių priemiestyje
 "Kalnelis". Pasikvietęs talkon
 Saugumo policijos valdininką Sa-
 rapą ir iš Šiaulių miesto poli-
 cijos nuovados 10 policininkų,
 apie vienuoliktą valandą nakties,
 jie nuėjo prie Jokubaitytės bu-
 to patikrinti, ar ten iš tikrųjų
 yra policijos paieškomas Kairys.
 Palikęs policininkus stovėti sar-

galoje, pabėgęs į kaimą, kur
 su Sarapu, rėdę Jokubaitytės bu-
 to duris neužrakintas, įėjo į jos
 virtuvę. Smulkevičius ėjo pir-
 mas, o Sarapas paskui jo. Tik
 jiems įėjus, Kairys iš miegamo-
 jo kambario paleido į Smulkevi-
 čių du šūvis, kurių vienas jam
 pateikė į krūtinę. Smulkevičius
 drauge su Sarapu išbėgo iš Jo-
 kubaitytės buto į kiemą, kur
 Smulkevičius pagriuvo ant žemės
 ir po kelių minučių mirė. Vėliau
 padarė Smulkevičiaus lavono skro-
 dyimą paaiškėjo, kad viena kulpa-
 pataikė jam į širdį. Išgirdusi šūvius,
 Jokubaitytė ant žemės sustojo, o antrasis
 pamačiusi Smulkevičių gulinti
 ant žemės be gyvybės žymių,
 įbėgusi atgal į savo butą pradė-
 jo šaukti: "Ką tu padarei. Tu
 nušovei policijos valdininką. Da-
 bar tau bus blogai!" Išgirdęs tai
 Kairys, per langus pamatęs, kad
 Jokubaitytės butas yra policijos
 apsuptas ir, kad jis pabėgti ne-
 galės, iš pistoleto paleido sau
 vieną šūvį į galvą ir po kelių
 minučių mirė.

Charles DiBona, buvęs prezidento
 specialus asistentas energijos reika-
 lams, pareiškė, kad Amerika neišsi-
 vers be įvairių energijos vartojimo
 draudimų. Savanoriškai sunku bus
 sutaupti pakankamus kuro kiekius.

Sisakė gavusi iš draugų Naujie-
 nų dienraštį ir įdomiai sekanti
 visokias apie lietuvius žinutes.
 Sako, jiems abiem labai patinka
 tos žinutės "Trumpai". Prie
 progos pasiūliau užsisakyti sau
 tą jų mėgiamą dienraštį. Alek-
 sandra su malonumu priėmė ma-
 non pasiūlymą. Man buvo malo-
 numas gauti dar vieną mielą
 skaitytoją į Naujienų šeimą,
 būtent Aleksandrą ir Antaną Lu-
 kus.

Nuo savęs noriu palinkėti
 abiem Lukams būti ne tik S. P.
 klubo virtuvės šeimynininkais ir
 nariais, bet ir mūsų Tamoso Lie-
 tuvių klubo nariais. Antanas jau
 yra narys. Tikiu, jis neatva-
 žiuos vienas į Tampą ir jo mie-
 loji Aleksandra visuomet bus
 kartu. Laušim abiejų Lukų.
 Onutė

PRISIMENANT
 VACLOVĄ SIDZIKAUSKĄ
 (Atkelta iš 4 psl.).

pradžiuo, ir todėl buvo leng-
 va gyvenant pabėgėlių sąlygo-
 se.

Kai Lietuva tapo nepriklauso-
 ma valstybė, o vėliau tapo žiau-
 riujių rusų okupuota, tad Vac-
 lovas Sidzikauskas savo veik-
 lą buvo visokeriopaip išplėtęs
 mūsų visų naudai. O dabar jo
 netekus tenka mums visiems
 pajusti savo širdyse ašaromis
 apgautą didelį liūdesį.
 A. Kelmūtis

ST. PETERSBURG, FLA.

Petersburge pas draugus ir
 gimines paviešėjus
 Sekmadienio popietėje buvo
 malonu pasikalbėti su mieliais
 prieteliais ponais Lukais. Alek-
 sandra Lukienė, dabartinė Pe-
 tersburgo Lietuvių klubo maisto
 gamintoja. Per jos rankas eina
 visas maisto tiekimas. Jos yra
 atsakomybė kaip ir kojį ji su-
 tvarko — pagamina maistą dėl
 į salę susirinkusių svečių —
 turistų, vienu žodžiu ji turi ant
 savo pečių svarbią atsakomybę.

Aleksandra moka prisitaikinti
 prie svečių. Ji savo gamina-
 mu maistu per neilgą laiką įsi-
 gijo simpatijas ne tik klubiečių,
 bet ir svečių. Dar jauna, stip-
 rios energijos, dar daug galinti
 atlikti, kartu su savo mielu vy-
 ru Antanu, kurs kartu jai pa-
 gelbėti visose atsakomybėse ir
 sunkiame bei atsakingame jos
 darbe.
 Ponia Lukienė mane užkalbi-
 nusi prisiminė apie Naujienų
 dienraščio vykstantį vaju. Ji pa-

3 Metų Mirties Sukaktis

A. A.
PETER KLEMENT SENULIS
 Gyv. 6005 So. Sacramento Ave., Chicago, Ill.

Jau suėjo 3 metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo
 mylimą vyrą ir tėvą, kurio netekome 1970 m. gruodžio mėn. 15 dieną.
 Mirė sulaukęs 79 metų. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr., Seduvos
 parapijoje, Velžiu kaimė.

Amerikoje išgyveno 61 metus.
 Palaidotas Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Pasiliko nuliūdime: žmona Petronėlė (Vaidiškaitė), dukterė Ber-
 nice Yanas, žentas Stanley, anukė Patrice Traub, jos vyras Robert,
 proanūkas John Robert Traub ir kiti gimines, draugai bei pažįstami.

Lietuvoje liko sesuo Veronika Sloger su šeima.

Už jo sielą Sv. Mišios bus atšaujamoms Svč. P. Marijos Gimimo
 parapijos bažnyčioje, gruodžio 15 dieną, 8.30 val. ryto. Maloniai kvie-
 čiami visus — gimines, draugus ir pažįstamus kartu su mumis pasi-
 melstis už a. a. Peter Senulio sielą.

Mes Taves. Mūsų Brangiausias, niekuomet neužmiršime. Tu pas
 mus jau nebesugrįš, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nušimsime.
 Tebūna Tau lengva ši žemėlė.

Nuliūdę lieta:
 Žmona, dukterė, žentas, anukė, proanūkas,
 ir kiti gimines.

**SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI,
 KIEKVIENA DIENA BUTINI KRIKŠCIONIUI**

Nepriskaityk jiems tų griekų už kaltybę. Ap. Darb. 7:60.

Kiek daug palaimų gautų visi dvasiškėji Izraelitai, jeigu jie gerai įsi-
 tėtų šią pamoką; jei tikime, kad visokie patyrimai bus mums naudingi,
 ir jei pripažįstame, kad pats Dievas daleido ant mūsų tokius prityrimus,
 tuomet turime įrodyti visoki malonumą prieš tuos, kurie buvo vartoti kaip
 irankiai; nereikia atboti to, kad jie patys nenori mokytis, ir daro taip kaip
 darė Juozapo broliai, kurių sumanydamas nepavyko taip kaip jie norėjo.
 Kurie taip žūri į savo kasdieniškus patyrimus ir gyvenimo reikalus, tiems,
 pagal Apaštalo žodžius, bus padėta "visados pergalėti Viešpatyje". O tokie
 neras vietos kartybei nei laiko kolotis prieš šėtoną arba prieš tuos, kurie
 jam tarnauja.

Kristus pasakė, kad jis įstels bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne
 kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniai reikalinga tikroji Kris-
 taus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje
 knygotėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei
 parašysite tokiu adresu: F. Zavist, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629.

SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS
 TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
 2533 W. 71st Street
 Telefonas: GRovehill 6-2345-6
 1410 So. 50th Ave., Cicero
 Telefonas: TOWNhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
 AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
 6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
 MAŠINŲMS VIETA
 REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
 SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
 LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
 4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
 Tel.: YArds 7-1741-1742
 4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
 Telefonas: LAFayette 3-0440
 MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
 Chicago
 Lietuvių
 Laidotuvių
 Direktorių
 Asociacijos
 AMBULANCE-
 PATARNAVI-
 MAS DIENA
 IR NAKTI.
 TURIME
 KOPLYČIAS
 VISOSE MIESTO
 DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
 3367 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
 1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
 4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
 3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
 (LACKAWICZ)
 2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
 2314 WEST 23rd PLACE VirgInia 7-6672
 11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
 3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Pirmyn choro banketas

Praejusį šeštadienį Pakšto salėje Pirmyn choras turėjo savo tradicinį balių, kuriame linksminosi apie 200 žmonių. Choro vadovybė: Al. Brazis, vicepirm. dr. J. Gliaudelis, A. Snarskis, A. Jankauskienė, J. Mileriūtė, J. Vieraitis, V. Lazauskas, pasikvietę talkon Z. Pocienę suruošė puikią puotą, kuriai šeiminiškai buvo p. Norvilienė. Nuo maisto lūžo stalai ir visi kalbėjo, kaip viskas skaniai pagaminta.

Programa buvo atlikta pačių choro solistų A. Snarskio ir Al. Brazio, kurie dainavo ištraukas iš naujai statomos operetos "Kornevilio varpų". A. Brazis įtraukė savo arį ir susirinkusius choro narius, nuo kurių darnių balsų skambėjo visa salė. Akompanavo muz. R. Sabonis.

Programą vedė dr. Gliaudelis ir A. Jankauskienė. Trumapai kalbėjo minėtas D. Kuraitis, paaukojęs choro veiklai paremti 300 dol., V. Rasčiauskas irgi neatsiliko su 300 dol. Inž. A. Rudis savo žodyje pasigyrė esąs daug jaunesnis už du pirmuosius aukotojus, todėl mažiau turtingas, tačiau išmetė šimtinę. A. Rudis savo sveikinimo žodyje priminė, kad Amerika greit minės 200 metų nepriklausomybės sukaktį ir ragino Pirmyn chorą imtis iniciatyvos šiai sukakčiai tinkamai paminėti Čikagos lietuvių tarpe.

Choro vardu sveikintojams ir aukotojams: B. Smolelienei, Buršteinui, Janušaičiams ir kitiems dėkojo Al. Brazis.

Pirmyn choras šiandien turi apie 70 narių ir gražiai jungia kelias lietuvių dainos myletojų kartas. Chore dar yra penki daininkai, kurie 1938 metais važiuavo gastrolėms į Nepriklausomą Lietuvą. Choras įsisteigė 1909 metais ir yra surengęs daug koncertų, pastatęs daug operų ir operėčių, kurios daug prisidėjo palaikant Amerikoje lietuviškumą. Jau daug metų choro siela ir pagrindiniu judintuju yra muzikas K. Steponavičius, amžinai jaunai ir nepavargęs.

Sekantį Pirmyn pasirodymą Čikagos lietuviai turės progos pamatyti ir išgirsti balandžio 27 ir 28 d. Marijos mokyklos salėje, kur statoma Planquette operetė "Kornevilio varpai".

Susidomėjimas raketomis Amerikoje padidėjo kartu su sėkmingais erdvės tyrinėjimais. Tarp tūkstančių jaunimo klubų raketomis domisi ir "4-H" organizacija.

grindiniu judintuju yra muzikas K. Steponavičius, amžinai jaunai ir nepavargęs.

Sekantį Pirmyn pasirodymą Čikagos lietuviai turės progos pamatyti ir išgirsti balandžio 27 ir 28 d. Marijos mokyklos salėje, kur statoma Planquette operetė "Kornevilio varpai".

— 9-10 mėnesių galėtų išvykti 2-3 mėnesiams atostogų. Esą užplanuota per artimiausius 10 metų Sibire apgyvendinti visą milijoną naujų žmonių, bet reikia sudaryti sąlygas, kad jie pasilikti Sibire ilgą laiką ir Sibira pradėtų vadinti savo "tėvyne".

Tačiau šiuo metu esą taip, kad kas tik gali, bėga į Europoje esančią Rusijos dalį.

GAISRE SEPTYNI SUDEGĖ

Prasitą savaitgalį Chicago pietinėje dalyje, 7516 S. Essex ave., trečiame aukšte gaisrui kilus viename miegamajame kambaryje, žuvo 7 žmonės — du suaugę ir 5 vaikai nuo vieni iki 12 metų amžiaus. Gaisrininkų pastangos atgaivinti dirbtinu kvėpavimu liko be pasekių.

81,100 kare dingusių amerikiečių

(Pentagono rekordai rodo, kad 78,700 Amerikos karių antrajame pasauliniame kare tebėra be žinios dingusiųjų sąrašuose, ir dingusiųjų skaičius sudarė net 22 nuošimčius visų tame kare žuvusiųjų amerikiečių.

Daugumas jų dingę Pacifiko salose. Vietnamo kare be žinios dingusiųjų skaičius siekia 2,400 karių, tai yra 4 nuošimtis visų Vietnamo kare žuvusių amerikiečių. Per praėjusius 3 metus rasti 46 amerikiečių karių palaikai, kurie buvo skaitomi be žinios dingę.

TRUMPAI

— American League to End Red Trade (ALERT), P. O. Box 11, Chicago Ridge, Ill. 60415, suorganizavo telegramų siuntimą savo senatoriams ir atstovams, taip pat Kongreso Ways and Means komiteto pirm. Wilbur Mills ir sen. Henry Jackson (D-Wash.), tikslu veikti prieš lengvatą ir prekybos plėtimą su Sov. Sąjunga. Šiuo atveju ir ateityje svarbu žinoti, kad siunčiant iki 15 žodžių savo asmeni-

W. RASK - RASČIAUSKAS,

tik grįžęs iš savo kelionės aplink pasaulį, paliko pluoštą rašinių apie įdomesnius tos kelionės įspūdžius. Šiomis dienomis pradedime juos spausdinti.

Nespažę ne apšilti Chicagoje, antradienio popietę jis ir vėl išskrido į Pietų Ameriką. Šį kartą jis planuoja ilgiau apsisotiti Galapagos salose, kur bandys padaryti įdomių fotografijų apie taikiai gyvenančius ruonius, rojauš paukščius ir kiaušinius dedančius Pacifiko pingvinius.

Rasčiauskas rašė apie Nepalį, kurį jis skersai ir išilgai išvažiavo ir išvaikščiojo. Jo rašiniai, kaip visomet, įdomūs ir pamokantieji.

nės nuomonės telegramas per Western Union, galima susisiekti su ta įstaiga telefonu ir tokios telegramos pasiuntimas kainuoja 2 dol. ALERT koordinatorė Hope Harrington tuo reikalu dalyvavo WTAQ ir kitose radijo pokalbiuose. Sąjūdyje dalyvauja Rev. Paul Lindstrom, žinomas visoje Amerikoje dėl jo pastangų išlaisvinti Pueblo laivo įgulą.

— Aleksandras Špokas, East Chicago, Ind., atsiuntė dolerį už kalendorių ir 7 dol. auką vietoje kalėdinių atviručių, sveikindamas savo draugus, artimuosius, esamus ir buvusius kaimynus Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga, siūsdamas jiems geriausius linkėjimus.

— Stasys Šurkus, San Jose, Calif., mūsų korespondentas Californijoje, daugiausiai rašantis apie pensininkų gyvenimo pajavairinimą ekskursijomis į idomias vietas tarp įdomių žmonių, atsiuntė 8 dol. vajui ir visiems sveikinimus besitariančių Kalėdų proga.

— Jonas Puleikis, Lemont, Ill., pratęsdamas prenumeratą, kartu su šventiškais sveikinimais dienraščio darbuotojams ir gerais linkėjimais laikraščio populiarinimo darbuose, atsiuntė vajui 8 dol.

— Antanas Diskėnas, Maywood, Ill., atnaujindamas prenumeratą, atsiuntė vajui 4 dol. Vajaus komisija nuoširdžiai dėkoja visiems rėmėjams už aukas, sveikinimus ir gerus linkėjimus. Visi skaitytojai yra prašomi remti Naujienas ir jas plauti, darant pastangas surasti bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuviai yra kviečiami atkreipti savo dėmesį į Naujienas, susipažinti su jomis ir jas užsakyti.

— Vlodo Putvinskio 100 metų gimimo minėjimą ruošia Cicero šauliai gruodžio mėn. 16 d. 11 val. 30 min. parapijos salėje. Po akademinės dalies, be kitų programoje dalyvaus I. Motekaitienės studijos trijų: Aušra Baronaitytė, Rūta Kleinaitytė ir Dalia Petreikytė. Įėjimas į minėjimą visiems laisvas ir nemokamas. Po minėjimo visi susirinkusieji bus pavaišinti kavute ir pyragaičiais. Tautiečiai ir iš tolimesnių apylinkių kviečiami dalyvauti.

— Altos Cicero skyriaus susirinkimas kviečiamas 1974 m. sausio mėn. 2 d. 7 val. vak. parapijos salėje.

— Biržėnų klubo narių metinis visuotinis susirinkimas įvyks š. m. gruodžio mėn. 16 d. 2 val. popiet Lietuvos Evangelikų Reformatų parapijos salėje, 5230 So. Artesian Ave. Narių dalyvavimas privalomas, nes bus svarstomas tolimesnis klubo veikimas ir jo egzistencija.

Klubo Valdyba (Pr).

— Venecuelos Lietuvių Draugija rengia Naujųjų Metų sutikimą gruodžio 31 d. Petronėlės svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Pradžia 8:30 val. vak. Kviečia visus narius ir svečius įsigyti bilietus iki gruodžio 15 d. Bus puikus orkestras. Įskaitant šaltą ir šiltą maistą taip pat gėrimus — auka \$12 asmeniui. Bilietus užsakyti tel. CA 5-4995 arba 776-3727. (Pr).

— JOHNNIE'S MINI MARKET, 1439 So. 49 Ave., Cicero. Medžioklinės dešrelės, iš Vokietijos importuotas kumpis, skaniausias lietuviškos dešros, skilandžiai ir kiti skanumynai. Kūčioms: šližikai, grybai, silkės ir spanguolės. Taipgi lietuviški laikraščiai ir knygos. (Pr).

— Krylovo "Šimtą Pasakėčių" galima gauti pas vertėją už \$3.50. Gausite knygą, jei minėtą sumą pasiusite tokiu adresu: Mr. Jonas Valaitis, 1822 So. 49 Ave., Cicero, Illinois 60650. Telefonas 652-0312. (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMU VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISU ROCIU DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PRrospect 8-2233

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MANAGEMENT
TOP INCOME

We are a large diversified marketing Corporation seeking 4 "Sales Managers" who can organize and direct the activities of others. Serious minded only apply.

Call Today

MR. KRANZ

469-9502

TOOL AND DIE MAKER
Experience required. Good starting salary. Day shift. All company benefits and profit sharing.
MANOR TOOL & MFG. CO.
9245 IVANHOE ST.
SCHILLER PARK, ILL.
678-2020

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

1501 No. DAYTON
Gera bizni darantiam restoranui reikalinga virėja — short cook. 5 darbo dienos. labai geras atlyginimas.
Telef. 642-3575.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininku ir Darbininkiu

HOTEL NIGHT AUDITOR
EXPERIENCED ONLY
11:00 P. M. to 7:00 A. M. 6 day week. Also need one auditor 11:00 P. M. to 7:00 A. M. for one day only.
Call 787-4793
for appointment.

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisimi auto motorai, stebžial, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

D E M E S I O
62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

SIUNTINIAI I LIETUVA
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-5980

A. TVERAS
LAIKRODZIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Rpublic 7-1941

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visu rūši namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

PLUMBING & HEATING
Service 24 hours
10305 So. St. Louis
Tel. PR 9-2955

STATOME NAUJUS NAMUS IR ATLIKAME ĮVAIRIUS PATAISYMAS
V. PETRAUSKAS & Co.
General Contractor
476-4192

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusiu darbininku. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Ancitos Garbačiauskas, sav.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

NAUJOJI GOLD COAST INN

Geras lietuvių ir amerikiečių maistas yra mūsų specialybė. Primiama užsakymai grupinėms sueigoms gimtadienių, laidotuvių ir kitomis progoms, pasirenkant geriausią šeimos stiliaus maistą ir gėrimus.

LARRY IR BEA LAURIAN

Naujieji Savininkai

2525 West 71st Street. Chicago, Ill. 60629. Tel. HE 4-4149

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo pasakojimų. Dabar jie gali pasikalyti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasikalyti gražių istorijų. Naujai atvirkę lietuvių galėtų žiemos ar vasaros pasisveikinti nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo Antano Rūko lengvas, vaizdus, gražia literatūrinė forma pasakoja duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išievių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ ADMINISTRACIJOJE"

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2737

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliniai maistas, Coleriniai Certifikatai.

V. VALANTINAS

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl. \$6.00

K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl. \$6.00

Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įrišta, 431 psl. \$7.50

Prof. Vaclo. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00

Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00

Prof. S. Kalrys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl. \$5.50

Klėpas Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštai viršeliais \$5.00

Juozas Liūdžiūnas, RAŠTAI, 250 psl. \$3.00

P. Liūdžiūnas, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 psl. \$1.00

Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 psl. \$3.00

M. Gudelis, POVLAS MILERIS, biografijos bruožai, 232 puslapiai. \$3.00

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100